

**SPRAWOZDANIE Z DZIAŁALNOŚCI
MIEJSKIEGO OŚRODKA POMOCY SPOŁECZNEJ**

**POTRZEBY W ZAKRESIE POMOCY
SPOŁECZNEJ**

**OCENA ZASOBÓW POMOCY SPOŁECZNEJ
ZA ROK 2019**

Kwiecień 2020 r.

SPIS TREŚCI

Wstęp.....	3
1. Dane o sytuacji demograficznej i społecznej w Gminie Boguchwała.....	4
2. Zakres działalności Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Boguchwale.....	5
3. Pomoc Środowiskowa.....	7
4. Zadania realizowane przez MOPS.....	10
4.1. Specjalistyczne usługi opiekuńcze.....	10
4.2. Ubezpieczenie zdrowotne.....	10
4.3. Zasiłki stałe.....	10
4.4. Zasiłki okresowe.....	11
4.5. Program wieloletni „Posiłek w szkole i w domu”.....	12
4.6. Schronienie.....	13
4.7. Usługi opiekuńcze.....	13
4.8. Wynagrodzenie za sprawowanie opieki.....	15
4.9. Zasiłki celowe.....	15
4.10. Domy Pomocy Społecznej.....	15
4.11. Dzienny Dom Senior-Wigor.....	21
4.12. Mieszkania chronione.....	27
4.13. Klub Integracji Społecznej.....	28
4.14. Przeciwdziałanie przemocy w rodzinie.....	33
4.15. Skuteczne wsparcie dla rodziny przeżywającej trudności opiekuńczo-wychowawcze. Asystent rodziny.....	36
4.16. Świadczenia rodzinne, świadczenia opiekuńcze i świadczenia wychowawcze- zadania zlecone gminie.....	42
4.17. Fundusz alimentacyjny - zadania zlecone gminie.....	43
4.18. Program Dobry Start.....	45
4.19. Program wsparcia rodzin wielodzietnych Rodzina 3+.....	45
4.20. Ogólnopolska Karta Dużej Rodziny.....	47
4.21. Dodatki energetyczne.....	48
4.22. Dodatki mieszkaniowe.....	48
4.23. Stypendia szkolne.....	49
4.24. Realizacja programu operacyjnego „Pomoc żywnościowa 2014-2020”.....	50
4.25. Lokalny program osłonowy.....	51
4.26. Zbiórka żywności.....	52

4.27. Opłatek maltański.....	55
5. Współpraca i współdziałanie z innymi instytucjami i organizacjami.....	58
6. Szkolenia kadry.....	59
7. Potrzeby w zakresie pomocy społecznej na 2020 rok.....	63
Podsumowanie.....	65

WSTĘP

Podstawowym aktem prawnym regulującym działalność Ośrodka Pomocy Społecznej jest ustawa o pomocy społecznej. Na podstawie art. 110 § 9 cyt. ustawy z dnia 12 marca 2004 r. „kierownik ośrodka pomocy społecznej składa radzie gminy coroczne sprawozdanie z działalności ośrodka oraz przedstawia potrzeby w zakresie pomocy społecznej”. Ponadto zgodnie z art. 16a ustawy o pomocy społecznej, organ wykonawczy jednostki samorządu terytorialnego przedstawia, co roku, do dnia 30 kwietnia odpowiednio radzie gminy, ocenę zasobów pomocy społecznej. Ocena ta wraz z rekomendacjami jest podstawą do planowania budżetu na rok następny. Realizując zadania, Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Boguchwale ma na celu dążenie do poprawy jakości życia słabszych społecznie i ekonomicznie mieszkańców gminy, dbałość o zapewnienie prawidłowego rozwoju i funkcjonowania rodzin przeżywających trudności i kryzysy, budowanie właściwych relacji między jej członkami, właściwe pełnienie przez nich ról społecznych, wspieranie ich dążeń do usamodzielnienia, bezpieczeństwo oraz właściwy rozwój i wyrównywanie szans dzieci i młodzieży, przeciwdziałanie demoralizacji, patologiom i wykluczeniu społecznemu naszych mieszkańców. Wypełniając swoje zadania Ośrodek Pomocy Społecznej kieruje się zasadami równości, pomocniczości, solidarności oraz subsydiarności, mając na względzie interes społeczny, tworzy programy na rzecz mieszkańców gminy. Prowadzi też obsługę organizacyjno-techniczną Zespołu Interdyscyplinarnego ds. przeciwdziałania przemocy w rodzinie. W celu realizacji ogromu zadań wiedza pracowników musi wykraczać poza problematykę pomocy społecznej i obejmować szerokie spectrum informacji koniecznych w procesie udzielania pomocy osobom i rodzinom tego wymagającym.

Ośrodek realizuje swoje obowiązki zgodnie z zasadami celowości, legalności i gospodarności w zakresie wydatkowania środków finansowych, z obowiązującymi standardami oraz zasadami etyki zawodowej. Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej zrealizował szereg zadań poprzez wykorzystanie różnorodnych instrumentów, o których mowa w dalszej części sprawozdania.

1. DANE O SYTUACJI DEMOGRAFICZNEJ I SPOŁECZNEJ W GMINIE BOGUCHWAŁA

Gmina Boguchwała to gmina miejsko – wiejska położona jest w centralnej części województwa podkarpackiego w powiecie rzeszowskim, W obecnych granicach administracyjnych składa się z 10 miejscowości: miasta Boguchwała oraz sołectw: Kielanówka, Lutoryż, Mogielnica, Niechobrz, Nosówka, Raclawówka, Wola Zgłobieńska, Zarzecze i Zgłobień. Gminę zamieszkuje **20.835** mieszkańców. Na przestrzeni ostatnich lat liczba mieszkańców sukcesywnie wzrasta (rok 2014 – 19.753, rok 2015 – 19.952, rok 2016 – 20.004, rok 2017 - 20.470 rok 2018 – 20.637). Na tendencje wzrostową wpływ ma nie tyle przyrost naturalny, co migracja ludności. Wszystkie miejscowości gminy są atrakcyjnym terenem dla budownictwa mieszkaniowego. Liczba osób bezrobotnych na przestrzeni lat uległa spadkowi. Na koniec roku 2019 liczba osób bezrobotnych wyniosła 575 osób (na koniec grudnia 2018 wyniosła 646 osoby). Infrastruktura społeczna w gminie jest dobrze rozwinięta. W gminie jest 11 szkół podstawowych, 1 liceum ogólnokształcące, 15 przedszkoli oraz 3 żłobki. Na terenie gminy funkcjonują 3 Ośrodki kultury oraz ich filie, Gminna Biblioteka Publiczna oraz jej filie we wszystkich miejscowościach.

Bardzo dobrze rozwinięta jest liczba obiektów sportowych. Funkcjonuje publiczna i niepubliczna podstawowa opieka zdrowotna, gabinety stomatologiczne i rehabilitacyjne.

Mieszkaniowy zasób gminy tworzy 18 mieszkań (w tym 6 komunalnych, 12 socjalnych). Towarzystwo Budownictwa Społecznego aktualnie prowadzi budowę wielorodzinnych budynków mieszkalnych. Bezpieczeństwo publiczne mieszkańcom zapewnia Komisariat Policji oraz Straż Miejska. Na terenie gminy Boguchwała pod koniec 2018 r. został utworzony Środowiskowy Dom Samopomocy w Mogielnicy, jest to dzienny ośrodek wsparcia dla osób niepełnosprawnych. Działalność placówki jest finansowana ze środków przekazywanych przez Wojewodę Podkarpackiego. Na terenie gminy funkcjonuje również Warsztat Terapii Zajęciowej działający w strukturze powiatu rzeszowskiego.

Sporządzona analityka do przedstawionej oceny szczegółowo przedstawia uwarunkowania do przyznawania świadczeń i ich rozkład ilościowy w latach 2017-2019 (ocena zasobów za rok 2019 w załączeniu) oraz prognozę roku następnego.

2. ZAKRES DZIAŁALNOŚCI MIEJSKIEGO OŚRODKA POMOCY SPOŁECZNEJ W BOGUCHWALE

Zakres odpowiedzialności i działania Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Boguchwale wynika z przepisów ustawy o pomocy społecznej, ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej, ustawy o rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz zatrudnianiu osób niepełnosprawnych, ustawy o świadczeniach rodzinnych, ustawy o pomocy osobom uprawnionym do alimentów, ustawy o zasiłku dla opiekuna, ustawy o pomocy państwa w wychowywaniu dzieci, ustawy o kombatantach oraz niektórych osobach będących ofiarami represji wojennych i okresu powojennego, ustawy o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie, ustawy o świadczeniach opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych, ustawy o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy, ustawy – Prawo energetyczne, ustawy o dodatkach mieszkaniowych oraz ustawy o wsparciu kobiet w ciąży i rodzin „Za życiem” i innych ustaw oraz programów rządowych i samorządowych.

Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Boguchwale według stanu na 31 grudnia 2019 r. zatrudniał 28 osób, w tym:

- 1) 10 osób finansowanych w ramach dotacji celowej Wojewody Podkarpackiego, (w tym 2 osoby po stażu, 1 osoba na urlopie wychowawczym),
- 2) 16 osób finansowanych z budżetu samorządowego, w tym 9,5 z dofinansowaniem Wojewody Podkarpackiego (1 osoba przebywająca na urlopie rodzicielskim),
- 3) asystent rodziny (1 osoba na zwolnieniu lekarskim płaconym przez ZUS, 1 osoba z dofinansowaniem Wojewody Podkarpackiego).

Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w okresie sprawozdawczym realizował głównie zadania wynikające z ustawy o pomocy społecznej oraz ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej, a także wyżej wymienionych ustaw, w szczególności:

1. Na szczeblu gminy z zakresu zadań zleconych:

- 1) specjalistyczne usługi opiekuńcze;
- 2) ustalanie prawa do świadczeń opieki zdrowotnej osób nieubezpieczonych;
- 3) kierowanie do Środowiskowego Domu Samopomocy dla osób z zaburzeniami psychicznymi;
- 4) świadczenia rodzinne i pielęgnacyjne;
- 5) fundusz alimentacyjny oraz postępowanie wobec dłużników alimentacyjnych;
- 6) zasiłek dla opiekuna;
- 7) świadczenia wychowawcze;

2. Z zakresu zadań własnych gminy:

- 1) zasiłki stałe;
- 2) zasiłki i pomoc w naturze;
- 3) gorące posiłki, w tym dożywianie dzieci i młodzieży - realizacja programu „Posiłek w szkole i w domu”;
- 4) usługi opiekuńcze;
- 5) schronienie (opłata za pobyt w schroniskach dla bezdomnych);
- 6) sprawienie pogrzebu;
- 7) pomoc instytucjonalna;
- 8) wsparcie rodzin pomocą asystenta;
- 9) pomoc z zakresu interwencji kryzysowej (hostel);
- 10) kierowanie do Domu Dziennego Senior-WIGOR w Raławówce.

3. Inne działania Ośrodka:

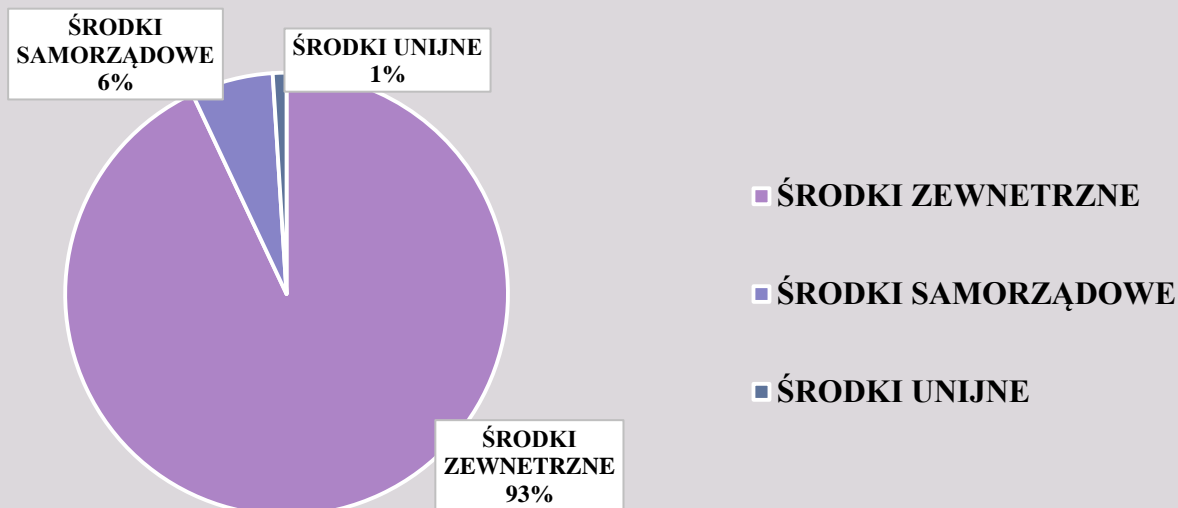
- 1) składki na ubezpieczenie zdrowotne uprawnionych świadczeniobiorców;
- 2) realizacja Programu kompleksowego wsparcia dla rodzin „Za życiem”;
- 3) realizacja rządowego programu „Dobry start”;
- 4) ustalanie uprawnień i wypłata dodatków energetycznych;
- 5) ustalanie uprawnień i wypłata dodatków mieszkaniowych;
- 6) udział w realizacji Programu Operacyjnego Pomoc Żywnościowa 2014-2020 w ramach Europejskiego Funduszu Pomocy Najbardziej Potrzebującym (FEAD);
- 11) ustalanie uprawnień i wypłata Pomoc de minimis;
- 12) ustalanie uprawnień i wypłata pomocy materialnej dla uczniów (stypendia socjalne, zasiłek szkolny);
- 13) realizacja projektów unijnych.

4. Budżet MOPS w 2019 r.

Łącznie Ośrodek w 2019 r. wydatkował kwotę **30.739.127,29 zł**, z tego:

- środki zewnętrzne: **28.706.939,74 zł**, co stanowi 93 % całości budżetu;
- środki z budżetu samorządowego: **1.971.524,51 zł**, co stanowi 6 % całości budżetu;
- środki unijne: **60.663,04 zł**, co stanowi 1% całości budżetu.

BUDŻET MOPS ZA ROK 2019

3. POMOC ŚRODOWISKOWA

Świadczenia w ramach pomocy społecznej obejmują realizację zadań zleconych i własnych gminy oraz zadań objętych programami rządowymi. Adresatami działań pomocy społecznej są osoby i rodziny z grup szczególnego ryzyka. Pomoc społeczna ma nie tylko wspierać rodzinę, ale także reagować na nowe sytuacje, w których się ona znalazła.

Celem pomocy społecznej jest:

- 1) zaspokajanie uzasadnionych potrzeb życiowych osób i rodzin;
- 2) umożliwianie im bytowania w warunkach odpowiadających godności człowieka;
- 3) doprowadzanie w miarę możliwości do życiowego usamodzielniania się osób i rodzin oraz ich integracji ze środowiskiem.

Praca Ośrodka ukierunkowana jest w szczególności na:

- 1) pomoc finansową;
- 2) pomoc rzeczową;
- 3) pomoc instytucjonalną;
- 4) pomoc w formie usług opiekuńczych;
- 5) poradnictwo specjalistyczne;
- 6) pracę socjalną polegającą na aktywizowaniu i wzmacnianiu zdolności do wypełniania ról społecznych i zawodowych z wykorzystaniem instrumentów aktywnej integracji.

Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Boguchwale zatrudniał 9 pracowników socjalnych na pełnym etacie oraz 1 pracownika na ½ etatu do realizacji zadań. Gminę podzielono na 9 rejonów opiekuńczych.

W 2019 roku Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Boguchwale przyznał dla:

- 1) 42 osób pomoc w formie zasiłków stałych,
- 2) 272 osoby objęto pomocą w ramach realizacji programu wieloletniego „Posiłek w szkole i w domu”,
- 3) 121 rodzin skorzystało z zasiłków okresowych,
- 4) 131 osoby skorzystały z zasiłków celowych,
- 5) 37 osoby skorzystały z usług opiekuńczych,
- 6) 19 osób przebywa w domu pomocy społecznej,
- 7) 20 osób uczęszcza, a 22 skierowano do środowiskowego domu samopomocy w Mogielnicy.

Pracownicy socjalni, załatwiając sprawy podopiecznych, przeprowadzili wywiady środowiskowe w celu:

- 1) ustalenia uprawnień do świadczeń z pomocy społecznej,
- 2) ustalenia uprawnień do specjalnych zasiłków opiekuńczych,
- 3) weryfikacji specjalnych zasiłków opiekuńczych, świadczeń pielęgnacyjnych, zasiłków dla opiekuna oraz świadczeń rodzinnych,
- 4) ustalenia możliwości pomocowych oraz opłat za świadczenia i pobyt w instytucjonalnych formach pomocy ze strony najbliższych członków rodziny,
- 5) na potrzeby innych jednostek organizacyjnych pomocy społecznej.

NAJCZĘSTSZE POWODY UDZIELANIA POMOCY NA PRZESTRZENI LAT 2017-2019

<i>Lp.</i>	<i>Powód trudnej sytuacji życiowej</i>	<i>Liczba osób w rodzinach</i>		
		<i>2017</i>	<i>2018</i>	<i>2019</i>
1.	ubóstwo	1.364	682	504
2.	bezrobocie	685	624	507
3.	niepełnosprawność	224	230	253
4.	długotrwała choroba	357	415	489
5.	bezradność w sprawach opiekuńczo – wychowawczych i prowadzeniu gospodarstwa domowego w tym:	340	320	292
	a) rodziny niepełne	128	118	105
	b) wielodzietność	180	166	145
6.	potrzeba ochrony macierzyństwa	254	217	217
7.	alkoholizm	15	26	30
8.	przemoc w rodzinie i pomoc interwencyjna	4	7	7
9.	trudności w przystosowaniu po opuszczeniu zakładu karnego	4	3	3
10.	zdarzenia losowe i sytuacje kryzysowe	18	32	10

Źródło: opracowanie własne

Znaczącą formą pomocy jest praca socjalna, którą objęto 108 środowisk rodzinnych. Praca socjalna kierowana jest przede wszystkim do osób i rodzin zagrożonych wykluczeniem społecznym o niskim poziomie wykształcenia, bezrobotnych, z niewydolnością opiekuńczo – wychowawczą i trudnościami w pełnieniu ról społecznych.

Praca socjalna, o której mowa w art. 45 ustawy o pomocy społecznej może być prowadzona w oparciu o kontrakt socjalny, który zastosowano w odniesieniu do 48 osób z tego:

- 1) 20 kontraktów z rodzinami objętymi asystentem rodziny,
- 2) 1 kontrakt z osobą bezdomną kierowaną do schroniska,
- 3) 27 kontraktów w celu poprawy sytuacji życiowej (np. ustalenie stopnia niepełnosprawności, złożenie wniosku o alimenty, uzyskanie świadczeń rodzinnych itp.);

Pomoc w postaci pracy socjalnej mającej na celu pomoc osobom i rodzinom we wzmacnianiu lub odzyskiwaniu zdolności do funkcjonowania w społeczeństwie poprzez pełnienie odpowiednich ról społecznych oraz tworzenie warunków sprzyjających temu celowi polegała, w szczególności na:

- 1) wspieraniu aktywnej integracji i zdolności do pełnienia ról społecznych i zawodowych przy wykorzystaniu instrumentów aktywizacji społecznej zawodowej, zdrowotnej i edukacyjnej;
- 2) umożliwianiu dostępu do poradnictwa specjalistycznego, usług, terapii, itp.;
- 3) pomocy w uzyskiwaniu uprawnień do świadczeń z innych systemów zabezpieczenia społecznego;
- 4) poradnictwie w sprawach opiekuńczo - wychowawczych i sprawach życiowych, pomocy w załatwianiu spraw urzędowych;
- 5) działaniach na rzecz poprawy funkcjonowania rodziny, w tym systematyczną pomoc w rozwiązywaniu konfliktów w rodzinie, wsparcie w rozwiązywaniu problemów przemocy, uzależnień itp.;
- 6) motywowanie do podejmowania działań w rozwiązywaniu trudnej sytuacji życiowej z zastosowaniem kontraktu socjalnego lub programu wychodzenia z bezdomności;
- 7) w celu poprawy sytuacji dzieci w rodzinach kierowano sprawy do organów ścigania o przestępstwa z art. 209 kk – 37 wniosków, z tego w 3 przypadkach odmowa wszczęcia.

Realizując zadania związane z pracą socjalną, pracownicy Ośrodka systematycznie współdziałali z innymi jednostkami pomocy społecznej, służbą zdrowia, sądami, policją, szkołami, organizacjami pozarządowymi, parafiami oraz uczestniczyli w spotkaniach zespołu interdyscyplinarnego i grup roboczych ds. przeciwdziałania przemocy. W wyniku podejmowanych działań w ramach pracy socjalnej 22 rodzin usamodzielniało się, z tego: 6 podjęło

zatrudnienie, 10 wyemigrowało, 8 uzyskało świadczenia z innych systemów zabezpieczenia społecznego żadna osoba nie odstąpiła od realizacji kontraktów socjalnych w związku, z czym zostali pobawieni świadczeń z pomocy społecznej.

4. ZADANIA REALIZOWANE PRZEZ MOPS

4.1. SPECJALISTYCZNE USŁUGI OPIEKUŃCZE

Usługami objęto 18 osób z zaburzeniami psychicznymi. Specjalistyczne usługi opiekuńcze świadczy firma Edu-IT, która została wyłoniona zgodnie z ustawą prawo zamówień publicznych. Wydatki bieżące wyniosły 196.053,60 zł.

4.2. UBEZPIECZENIE ZDROWOTNE

W trybie decyzji administracyjnej nadano 22 osobom uprawnienia do świadczeń opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych – wydatkowano kwotę 19.233,43 zł.

4.3. ZASIŁKI STAŁE

Zasiłek stały przysługuje:

- 1) pełnoletniej osobie samotnie gospodarującej, niezdolnej do pracy z powodu wieku lub całkowicie niezdolnej do pracy, jeżeli jej dochód jest niższy od kryterium dochodowego osoby samotnie gospodarującej;
- 2) pełnoletniej osobie pozostającej w rodzinie, niezdolnej do pracy z powodu wieku lub całkowicie niezdolnej do pracy, jeżeli jej dochód, jak również dochód na osobę w rodzinie są niższe od kryterium dochodowego na osobę w rodzinie.

W przypadku niezdolności do pracy z tytułu wieku zasiłek stały przyznawany jest - po osiągnięciu wieku emerytalnego określonego w art. 24 § 1 oraz art. 27 ustawy z dnia 17 grudnia 1998 r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych. Ustawa z dnia 16 listopada 2016 r. o zmianie ustawy o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych oraz niektórych innych ustaw obniżyła wiek emerytalny tj. dla kobiet – 60 lat, a dla mężczyzn – 65 lat.

W związku z powyższym przyznano 42 osobom ww. zasiłki na kwotę 241.190,94 zł.

PRYZNAWANIE ZASIŁKÓW STAŁYCH NA PRZESTRZENI LAT 2017-2019

<i>Lata</i>	<i>2017</i>	<i>2018</i>	<i>2019</i>
<i>Liczba rodzin</i>	42	39	42
<i>Łączna kwota wypłaconych zasiłków stałych</i>	226.153,00 zł	215.877,00 zł	241.190,94 zł

Źródło: opracowanie własne

4.4. ZASIŁKI OKRESOWE

Zasiłek okresowy przysługuje w szczególności ze względu na długotrwałą chorobę, niepełnosprawność, bezrobocie, możliwość utrzymania lub nabycia uprawnień do świadczeń z innych systemów zabezpieczenia społecznego.

W związku z nowelizacją ustawy z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej wprowadzone ustawą z dnia 2 grudnia 2016 r. o zmianie ustawy o pomocy społecznej (Dz. U. z 2016 r. poz. 2174) wprowadzone zostały nowe zasady przyznawania i wypłacania zasiłku stałego osobom, które złożą wniosek o przyznanie zasiłku stałego w czasie, kiedy oczekują na wydanie orzeczenia o niepełnosprawności lub orzeczenia o niezdolności do pracy.

W okresie zawieszenia postępowania na czas oczekiwania na wydanie orzeczenia o niepełnosprawności/niezdolności do pracy przyznaje się z urzędu zasiłek okresowy w wysokości i na zasadach określonych w art. 38 ustawy o pomocy społecznej.

W 2019 r. przyznano ww. zasiłek 130 rodzinom na kwotę 334.529,40 zł, w tym:

- 1) 96 rodzinom - z powodu bezrobocia na kwotę 270.641,00 zł;
- 2) 20 rodzinom - z powodu długotrwałej choroby na kwotę 37.985,00 zł;
- 3) 4 rodzinom - z powodu niepełnosprawności 4.354,00 zł;
- 4) 10 rodzinom - z innych powodów na kwotę 21.549,00 zł.

PRYZNAWANIE ZASIŁKÓW OKRESOWYCH NA PRZESTRZENI LAT 2017-2019

<i>Lata</i>	<i>2017</i>	<i>2018</i>	<i>2019</i>
<i>Liczba rodzin</i>	200	150	121
<i>Kwota wypłaconych zasiłków okresowych</i>	548.483,00 zł	404.691,00 zł	334.529,40 zł

Źródło: opracowanie własne

4.5. PROGRAM WIELOLETNI „POSILEK W SZKOLE I W DOMU”

Dożywianie dzieci i zapewnienie jednego gorącego posiłku dziennie osobom, tego pozbawionym jest zadaniem własnym obowiązkowym Gminy.

Gmina Boguchwała realizuje ten obowiązek przy wykorzystaniu środków, o których mowa w Uchwale Nr 140 Rady Ministrów z dnia 15 października 2018 r. w sprawie ustanowienia wieloletniego programu wspierania finansowego gmin w zakresie dożywiania „Posiłek w szkole i w domu” na lata 2019-2023.

Adresatami programu są dzieci od 0-7 roku życia, uczniowie szkół podstawowych, szkół ponadpodstawowych oraz osoby dorosłe w trudnej sytuacji życiowej, w szczególności samotne, starsze, chore, niepełnosprawne, jeśli ich dochód nie przekracza 150% kryterium dochodowego z ustawy o pomocy społecznej.

Formą realizacji dożywiania jest zakup posiłku lub przyznanie zasiłku celowego na zakup żywności. Realizacja tej formy pomocy odbywała się głównie poprzez prowadzenie dożywiania dzieci w placówkach edukacyjnych na terenie Gminy Boguchwała, jak również uczniów w szkołach ponadgimnazjalnych w Rzeszowie.

W szczególnie uzasadnionych przypadkach, gdy uczeń lub dziecko wyraża chęć zjedzenia posiłku, a rodzina nie chce/ nie może ubiegać się o wsparcie, odpowiednio dyrektor szkoły lub przedszkola informuje ośrodek pomocy społecznej o potrzebie udzielenia pomocy w formie posiłku. Udzielenie takiej pomocy nie wymaga wydania decyzji administracyjnej i ustalenia sytuacji rodziny w drodze rodzinnego wywiadu środowiskowego.

Łącznie z ww. formy pomocy skorzystało **484 osoby** na kwotę **285.958,00 zł**,

- z budżetu wojewody – 180.553,89 zł

- z budżetu samorządowego – 105.404,11 zł

Udzielona pomoc obejmuje następujące formy:

- 1) **gorące posiłki** – wydawane w szkołach, przedszkolach na kwotę 155.812,00 zł dla 252 dzieci
- 3) **zasiłki celowe** na zakup posiłku lub żywności przyznano 124 decyzji na kwotę 130.146,00 zł dla 300 osób.

**PRYZNAWANIE ZASIŁKÓW Z PROGRAMU „POSILEK W SZKOLE W DOMU”
NA PRZESTRZENI LAT 2017-2019**

<i>Lata</i>	<i>2017</i>	<i>2018</i>	<i>2019</i>
<i>Liczba dzieci</i>	380	307	252
<i>Liczba decyzji przyznającej ww. zasiłek</i>	145	145	124
<i>Kwota dożywiania</i>	353.321,00 zł	251.323,28 zł	285.958,00 zł
<i>Kwota wypłacanego posiłku</i>	95.631,00 zł	109.258,00 zł	130.146,00 zł

Źródło: opracowanie własne

4.6. SCHRONIENIE

Pokrywanie kosztów schronienia za bezdomnych mieszkańców Gminy Boguchwała przebywających w ośrodkach wsparcia na terenie innych miast i gmin – z ww. wsparcia skorzystała **1 osoba**, która została umieszczona w Schronisku dla Bezdomnych mężczyzn w Dębicy. Dochody z tytułu odpłatności za pobyt w ww. schronisku wyniosły **13.200,00 zł**. Bezdomność jest zjawiskiem wieloaspektowym obejmującym sferę społeczną, psychiczną i ekonomiczną. W grupie bezdomnych odnotowano 1 osobę. Rozmiar zjawiska jest marginalny niemniej jednak skutki finansowe są dotkliwe i dość skomplikowane organizacyjnie.

4.7. USŁUGI OPIEKUŃCZE

Zgodnie z art. 50 ustawy o pomocy społecznej osobie samotnej, która z powodu wieku, choroby lub innych przyczyn wymaga pomocy innych osób, a jest jej pozbawiona, przysługuje pomoc w formie usług opiekuńczych. Usługi opiekuńcze mogą być przyznane również osobie, która wymaga pomocy innych osób, a rodzina, a także wspólnie niezamieszkujący małżonek, wstępni, zstępni nie mogą takiej pomocy zapewnić.

W 2019 r. Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Boguchwale w ramach zadań własnych gminy kontynuował realizację pomocy w formie usług opiekuńczych. Usługi opiekuńcze to świadczenie niepieniężne, obejmujące pomoc w zaspokajaniu codziennych potrzeb życiowych, opiekę higieniczną, zaleconą przez lekarza pielęgnację oraz w miarę możliwości, zapewnienie kontaktów z otoczeniem osobie starszej, która w tym zakresie wymaga pomocy innych osób, a jest jej pozbawiona. Warunki przyznawania usług opiekuńczych określa ustawa o pomocy społecznej oraz Uchwała Rady Miejskiej w Boguchwale w sprawie określenia szczegółowych warunków

przyznawania i odpłatności za usługi opiekuńcze i specjalistyczne usługi opiekuńcze, z wyłączeniem specjalistycznych usług opiekuńczych dla osób z zaburzeniami psychicznymi oraz szczególnych warunków częściowego lub całkowitego zwolnienia od opłat, jak również trybu ich pobierania. W 2019 r. usługi opiekuńcze realizowane były przez Polski Komitet Pomocy społecznej w Krośnie, wyłoniony w drodze konkursu. Cena 1 godziny usługowej wynosiła 20,00 zł. Wymiar i zakres usług opiekuńczych uzależniony jest od stanu zdrowia osoby, jej sytuacji rodzinnej i materialnej, sprawności psychofizycznej, jak również możliwości wsparcia i udzielenia pomocy ze strony rodziny i środowiska. Usługami opiekuńczymi obejmowane były zarówno osoby samotne, jak i posiadające rodzinę, która nie była w stanie takiej pomocy zapewnić.

W 2019 r. z usług opiekuńczych korzystały przede wszystkim osoby mające trudności związane z poruszaniem się, samoobsługą, kontaktami z otoczeniem oraz funkcjonowaniem w środowisku. Pomoc w formie usług opiekuńczych polegała na zaspokajaniu podstawowych potrzeb osób starszych, niepełnosprawnych i chorych przewlekle, w tym:

- a) pomoc w codziennych czynnościach z zakresu prowadzenia gospodarstwa domowego tj. robienie zakupów, gotowanie, sprzątanie, pranie, realizacja recept, pomoc w dostępie do służby zdrowia, czy w załatwianiu spraw urzędowych;
- b) opieka higieniczno- pielęgnacyjna, w tym: mycie, kąpanie, zmiana odzieży, bielizny osobistej i pościelowej, pomoc przy załatwianiu potrzeb fizjologicznych, zapobieganie powstawaniu odleżyn, mierzenie ciśnienia, itp.;
- c) pomoc w podtrzymywaniu kondycji psychofizycznej poprzez zapewnienie kontaktów z otoczeniem, w tym: organizacja spacerów, czytanie prasy, pomoc w podtrzymaniu zainteresowań

W 2019 r. usługami opiekuńczymi objęto 37 osoby. Koszt usług opiekuńczych wyniósł 145.070,00 zł.

USŁUGI OPIEKUŃCZE NA PRZESTRZENI LAT 2017-2019

<i>Lata</i>	<i>2017</i>	<i>2018</i>	<i>2019</i>
<i>Liczba osób</i>	17	22	37
<i>Kwota</i>	107.151,00 zł	119.928,00 zł	145.070,00 zł.

Zródło: opracowanie własne

4.8. WYNAGRODZENIE ZA SPRAWOWANIE OPIEKI

Zgodnie z art. 53 a ustawy o pomocy społecznej wynagrodzenie za sprawowanie opieki wypłaca się w wysokości ustalonej przez sąd. Wynagrodzenie to obliczone w stosunku miesięcznym nie może przekraczać 1/10 przeciętnego miesięcznego wynagrodzenia w sektorze przedsiębiorstw, bez wypłat nagród z zysku, ogłoszonego przez Prezesa Głównego Urzędu Statystycznego za okres poprzedzający dzień przyznania wynagrodzenia. Udzielenie świadczeń w postaci wynagrodzenia za sprawowanie opieki nie wymaga przeprowadzenia rodzinnego wywiadu środowiskowego oraz wydania decyzji administracyjnej. W ramach wydatków wypłacono wynagrodzenia za sprawowanie opieki dla 5 opiekunów prawnych na kwotę 26.976,24 zł. Koszty obsługi zadania wyniosły 403,99 zł. Zadanie jest w całości finansowane z budżetu państwa).

4.9. ZASIŁKI CELOWE

W celu zaspokojenia niezbędnej potrzeby bytowej może być przyznany zasiłek celowy, w szczególności na pokrycie części lub całości kosztów zakupu żywności, leków i leczenia, opału, odzieży, niezbędnych przedmiotów użytku domowego, drobnych remontów i napraw w mieszkaniu. W 2019 r. z zasiłków celowych skorzystało 131 rodzin na łączną kwotę 59.999,24 zł.

4.10. DOMY POMOCY SPOŁECZNEJ

Obok środowiskowej formy pomocy funkcjonuje tzw. system pomocy instytucjonalnej, realizowany wówczas, kiedy pomoc środowiskowa jest niewystarczająca bądź niepełna. W takiej sytuacji osoba, bądź rodzina oczekująca pomocy powinna dokonać odpowiedniego wyboru świadczenia w celu poprawy własnego życia. Takim wyborem jest m.in. pobyt w domu pomocy społecznej.

1) Kierowanie do domów pomocy społecznej - zadanie własne gminy

Osobie wymagającej całodobowej opieki z powodu wieku, choroby lub niepełnosprawności, niemogącej samodzielnie funkcjonować w codziennym życiu, której nie można zapewnić niezbędnej pomocy w formie usług opiekuńczych, przysługuje prawo do umieszczenia w DPS.

Od 2004 r. decyzje o skierowaniu i decyzję ustalającą opłatę za pobyt wydaje organ gminy właściwej dla tej osoby w dniu jej kierowania. Gmina, z której został skierowany do DPS mieszkaniec ponosi opłatę za pobyt.

Osoby w zależności od stanu zdrowia kieruje się do domu pomocy społecznej odpowiedniego typu. W 2019 r. w domach pomocy społecznej przebywało 19 osób. Łącznie wydatkowano kwotę **495.777,59 zł**.

Do wnoszenia opłaty za pobyt w domu pomocy społecznej zobowiązany jest mieszkaniec w wysokości nie wyższej niż 70% posiadanego dochodu. Poza mieszkańcem domu obowiązani są w drugiej kolejności małżonek, zstępni przed wstępnymi, w sytuacji, gdy ich dochód na osobę przekracza 300% kryterium dochodowego (tj. 2.103 zł w przypadku osoby samotnej i 1.584 zł na osobę w rodzinie). Wysokość opłaty wynosi różnicę między dochodem osoby obowiązanej, a kwotą 2103 zł w przypadku osoby samotnej lub 1584 zł na osobę w rodzinie.

UMIESZCZENIE W DPS NA PRZESTRZENI LAT 2017-2019

LATA	2017	2018	2019
LICZBA OSÓB	16	17	19
KWOTA	330.333,00 zł	381.034,00 zł	495.777,59 zł

Źródło: opracowanie własne

Odpłatność ponoszona przez rodziny w 2019 roku wyniosła łącznie **43.757,00 zł**.

2) Rodzaje domów pomocy społecznej, w których przebywają mieszkańcy Gminy Boguchwała:

Dom Pomocy Społecznej im. Św. Ojca Pio w Chmielniku

Podmiot prowadzący: Caritas Diecezji Rzeszowskiej

- Typ domu: dla osób w podeszłym wieku oraz osób niepełnosprawnych fizycznie
- Liczba miejsc: 63
- Liczba osób z terenu Gminy Boguchwała: 6

Dom Pomocy Społecznej w Górnicy

- Podmiot prowadzący: Powiat rzeszowski (PCPR)
- Typ domu: dla osób przewlekle psychicznie chorych
- Liczba miejsc: 238
- Liczba osób z terenu Gminy Boguchwała: 4

Dom Pomocy Społecznej im. Jana Pawła II w Gliniku Dolnym

- Typ domu: dla osób dorosłych niepełnosprawnych intelektualnie
- Liczba miejsc: 60
- Liczba osób z terenu Gminy Boguchwała: 1

Dom Spokojnej Starości im. Św. Jana z Dukli w Kąkolówce

Podmiot prowadzący: Caritas Archidiecezji Przemyskiej

- Typ domu: dla osób w podeszłym wieku oraz osób niepełnosprawnych fizycznie
- Liczba miejsc: 38
- Liczba osób z terenu Gminy Boguchwała: 2

Dom Pomocy Społecznej dla Kombatantów im. Bohaterów Westerplatte w Rzeszowie

- Typ Domu: osób niepełnosprawnych w podeszłym wieku oraz osób niepełnosprawnych fizycznie obojga płci
- Liczba miejsc: 103
- Liczba osób z terenu Gminy Boguchwała: 2

Dom Pomocy Społecznej w Rzeszowie

- Typ Domu: dla Osób w Podeszłym Wieku oraz Osób Niepełnosprawnych fizycznie
- Liczba miejsc: 94
- Liczba osób z terenu gminy Boguchwała: 1

Dom Pomocy Społecznej w Moszczanach

- Typ Domu: dla osób dorosłych Niepełnosprawnych intelektualnie
- Liczba miejsc: 132
- Liczba osób z terenu Gminy Boguchwała: 1

Dom Pomocy Społecznej w Przeworsku.

- Typ Domu: dla osób w podeszłym wieku oraz przewlekle somatycznie chorych
- Liczba miejsc: 50
- Liczba osób z terenu Gminy Boguchwała: 1

Dom Pomocy Społecznej dla Dzieci Zgromadzenia Sióstr Służebniczek NMP NP w Starej Wsi

- Podmiot prowadzący: Zgromadzenie Sióstr Służebniczek NMP NP
- Typ Domu: dla dzieci i młodzieży niepełnosprawnych intelektualnie także ze sprzężoną niepełnosprawnością fizyczną, niezdolnych w pełni ze względu na stan zdrowia fizycznego i psychicznego oraz wiek do samodzielnego życia
- Liczba dzieci z terenu Gminy Boguchwała: 1

Na umieszczenie w domach pomocy społecznej według stanu na 31 grudnia 2019 r. oczekiwało 18 osób.

4.11. DZIENNY DOM „SENIOR-WIGOR”

Celem przedmiotowego zadania jest stworzenie miejsca pobytu dla seniorów z Gminy Boguchwała - miejsca bezpiecznego, ciekawego, atrakcyjnego pod kątem oferowanych działań. Nad bezpieczeństwem i opieką czuwa koordynator placówki zatrudniony na umowę zlecenie oraz fizjoterapeuta zatrudniony na umowę zlecenie do prowadzenia zajęć ruchowo – sportowych, a także obserwacji stanu zdrowia uczestników oraz aktywizacji ruchowej uczestników. Prowadzone zajęcia są dostosowane do potrzeb seniorów korzystających z pobytu w Dziennym Domu „Senior-WIGOR”.

W ww. domu prowadzone są **warsztaty zajęciowe**, które polegają na wykonywaniu rozmaitych czynności, do których należą m.in.: robótki ręczne, majsterkowanie czy prace domowe. Zajęcia te zaspokajają psychospołeczne potrzeby osób starszych, podtrzymują zachowane umiejętności, a także przeciwdziałają występowaniu zaburzeń zachowania i dają poczucie „bycia potrzebnym”.

W pracy z osobami starszymi prowadzone są również: **zajęcia kulturalno-oświatowe**, które polegają na wspólnym śpiewaniu piosenek z lat młodości, grze na instrumentach czy nauce prostych układów tanecznych lub tańców ludowych. Zajęcia te wpływają pozytywnie na nastrój osób starszych – stają się oni wyraźnie spokojniejsi, bardziej weseli i uśmiechnięci.

Zajęcia plastyczne dają możliwość wyrażenia swych uczuć poprzez malowanie, rysowanie, wyklejanie czy lepienie z plasteliny. Pozwalają one osobom starszym na wyrażenie swoich emocji kolorem, formą lub kształtem. Umożliwiają samodzielne decydowanie w zakresie wyboru materiału, koloru i tematu pracy, co daje pewnego rodzaju poczucie niezależności. Aktywne tworzenie podtrzymuje zdolności ruchowe czy manualne. Ponadto pobudzają kreatywne myślenie i sprzyjają podtrzymywaniu kontaktów społecznych.

Ciekawą formą zajęć są także **zajęcia kulinarne**, podczas których osoby starsze gotują różne potrawy, przygotowują ulubione sałatki. Podstawowym celem jest nie tylko podtrzymanie praktycznych umiejętności przyrządzania posiłków czy wzmocnienie zdrowych nawyków żywieniowych, ale także powrót do ulubionych smaków i receptur z przeszłości.

Na **zajęciach aktywizujących społecznie** osoby starsze zachęcane są do dzielenia się swoimi wspomnieniami i wspólnego dyskusowania na ich temat. Poza oddziaływaniem na procesy poznawcze, wpływa to również na nastrój, dlatego należy starać się przywoływać pozytywne, radosne wspomnienia, a unikać nieprzyjemnych przeżyć. Zajęcia te usprawniają zdolność komunikacji werbalnej i pozawerbalnej.

Trzy razy w tygodniu podczas całego dnia pobytu wyznaczony jest także czas na **zajęcia aktywności ruchowej oraz sportowo rekreacyjne oraz relaksację**. Ćwiczenia ogólnousprawniające mają na celu utrzymanie dobrej sprawności fizycznej. Ponadto mają one pozytywny wpływ na wszystkie układy organizmu człowieka. Szczególnie atrakcyjne są **zajęcia ruchowe** prowadzone na świeżym powietrzu, połączone z ćwiczeniami oddechowymi i elementami gimnastyki mózgu, czyli ćwiczeń fizycznych mających dobroczynny wpływ na pracę mózgu. Natomiast trening relaksacyjny stosowany jest w celu rozładowania napięcia mięśniowego i emocjonalnego – pozwala się odprężyć, wyciszyć i obniżyć poziom stresu.

Zajęcia edukacyjne polegają na zapoznaniu się z pracą na komputerze oraz posługiwaniu się Internetem pozwalając zrozumieć rzeczywistość współczesnego świata.

Warunkiem prawidłowej i efektywnej realizacji usług bytowych, opiekuńczych i wspomagających oferowanych w Dziennym Domu „Senior-WIGOR” w Raclawówce jest zatrudnienie trzech osób tj. koordynatora, fizjoterapeuty oraz osoby sprzątającej.

- 1) Koordynator Dziennego Domu „Senior-WIGOR” posiada wykształcenie ekonomiczne, doświadczenie zawodowe: kierownik usług opiekuńczych w PKPS w Krośnie. Koordynator zajmuje się planowaniem, nadzorowaniem i koordynowaniem usług dla osób

w nim przebywających. Zadaniem koordynatora jest współpraca z zewnętrznymi partnerami i tworzenie pozytywnego wizerunku domu.

- 2) Fizjoterapeuta Dziennego Domu „Senior-WIGOR” posiada dyplom studiów wyższych: studia I oraz II stopnia na kierunku Fizjoterapia ukończone na Uniwersytecie Rzeszowskim oraz prawo do wykonywania zawodu fizjoterapeuty nr 38387 potwierdzone przez Krajową Radę Fizjoterapeutów, a także doświadczenie zawodowe na stanowisku fizjoterapeuty m.in.: w Dziennym Domu „Senior-WIGOR”. Fizjoterapeuta zajmuje się prowadzeniem zajęć ruchowo-sportowych, obserwacją stanu zdrowia uczestników oraz aktywizacją ruchową seniorów. W Dziennym Domu „Senior-WIGOR” w Raławówce pod okiem jednego specjalisty przebywa nie więcej niż 10 uczestników.
- 3) Osoba sprzątająca jest odpowiedzialna za utrzymanie czystości i porządku w ww. placówce.

Łączny koszt utrzymania Dziennego Domu Senior -Wigor w 2019 r. wyniósł 49.853,54 zł.

UTRZYMANIE DZIENNEGO DOMU „SENIOR –WIGOR”

<i>Lata</i>	<i>2017</i>	<i>2018</i>	<i>2019</i>
<i>Liczba uczestników</i>	10	10	10
<i>Kwota utrzymania</i>	46.225,72 zł	48.394,94 zł	49.853,54 zł
<i>W tym dotacja</i>	15.162,03 zł	17.909,17 zł	19.941,41 zł

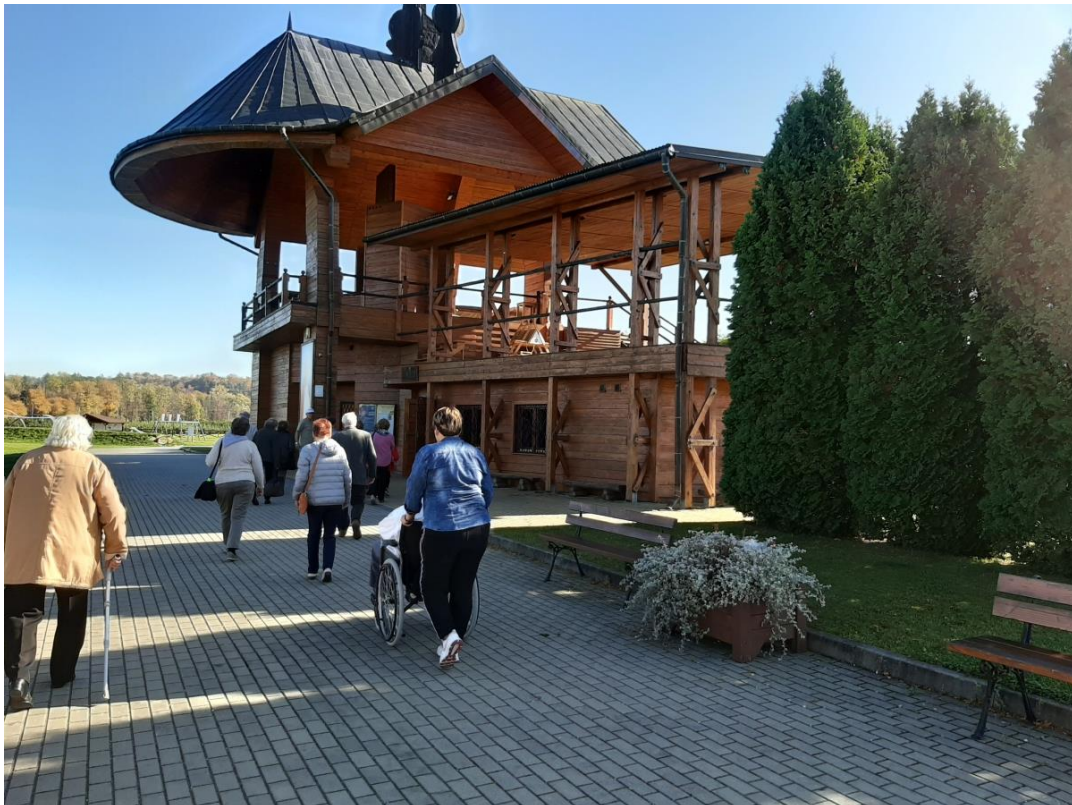
Źródło: opracowanie własne

Ważniejsze wydarzenia zorganizowane w Dziennym Domu Senior-WIGOR w roku 2019.

3 października 2019 r. w Dziennym Domu SENIOR-WIGOR w Raławówce, świętowano Międzynarodowy Dzień Osób Starszych. Na spotkanie przybyli seniorzy – mieszkańcy gminy, uczestnicy zajęć organizowanych w placówce działającej przy Miejskim Ośrodku Pomocy Społecznej w Boguchwale. Ten wyjątkowy dzień był szczególną okazją do złożenia uszanowań i podziękowania wszystkim seniorom. W bogatym programie artystycznym wystąpił Zespół Nosowiany, który przygotował dla wszystkich uczestników występ artystyczny. Zespół wprowadził wesołą atmosferę, która udzieliła się wszystkim obecnym. Goście częstowali się słodkościami i razem z wykonawcami dołączali do wspólnej zabawy.

17 października 2019 r. seniorzy Dziennego Domu SENIOR-WIGOR w Raławówce wraz z dwoma Dziennymi Domami SENIOR-WIGOR z Zawadki oraz Łączek Jagiellońskich, odbyli ciekawą wycieczkę do Starego Sącza. Seniorzy zwiedzali słynny ołtarz papieski, który stał się miejscową chlubą i sporą atrakcją turystyczną. Nie zabrakło również miejsca na zwiedzanie muzeum papieskiego. W intencji naszych seniorów oraz ich opiekunów została odprawiona msza święta. Był to niezapomniany czas, który na długo pozostanie w sercach i pamięci naszych seniorów.

13 grudnia 2019 r. w Domu "Senior-Wigor" w Raławówce odbyło się uroczyste spotkanie wigilijne. Podczas spotkania łamano się opłatkiem i składano Bożonarodzeniowe życzenia. Na stołach nie zabrakło tradycyjnych potraw wigilijnych, a uczestnicy radośnie oddawali się wspólnemu kolędowniu. Spotkanie upłynęło w uroczystej atmosferze wprowadzając wszystkich w przedświąteczny, radosny nastrój.

4.12. MIESZKANIA CHRONIONE

W wyniku realizacji projektu „Przebudowa i zmiana sposobu użytkowania lokali w budynku wielofunkcyjnym w Niechobrze na mieszkania socjalne i chronione oraz świetlicę KIS” powstały mieszkania chronione, mieszkania socjalne (łącznie dla 15 osób) oraz świetlica KIS.

Osobie, która ze względu na trudną sytuację życiową, wiek, niepełnosprawność lub chorobę potrzebuje wsparcia w funkcjonowaniu w codziennym życiu, ale nie wymaga usług w zakresie świadczonej przez jednostkę całodobowej opieki, może być przyznany pobyt w mieszkaniu chronionym. Mieszkanie chronione jest formą pomocy społecznej przygotowującą osoby tam przebywające, pod opieką specjalistów, do prowadzenia samodzielnego życia lub zastępującą pobyt w placówce zapewniającej całodobową opiekę.

Mieszkanie chronione zapewnia warunki samodzielnego funkcjonowania w środowisku, w integracji ze społecznością lokalną.

Celem funkcjonowania mieszkania chronionego jest:

1. udzielenie schronienia osobom i rodzinom znajdującym się w sytuacji kryzysowej,
2. zapewnienie bezpieczeństwa, zapobieganie przechodzenia kryzysu w stan chroniczny, przeciwdziałanie rozpadowi rodziny oraz przemocy w rodzinie i jej skutkom,
3. usamodzielnienie osób przebywających w mieszkaniu, readaptacja i powrót do środowiska.

Mieszkanie chronione ma charakter rotacyjny, a okres, na jaki jest przydzielone zależy od indywidualnej sytuacji osoby i możliwości zaspokojenia potrzeby mieszkania we własnym zakresie, jednak nie dłużej niż 3 miesiące z możliwością przedłużenia o kolejne 3 miesiące. Dokładne zasady ustalania odpłatności za pobyt w mieszkaniu chronionym zostały ustalone na podstawie przyjętej Uchwały Nr LII.681.2018 Rady Miejskiej w Boguchwale z dnia 22 marca 2018 r. w sprawie utworzenia mieszkań chronionych oraz ponoszenia odpłatności za pobyt w mieszkaniach chronionych.

Na terenie Gminy Boguchwała jest prowadzone 1 mieszkanie chronione wspierane, przeznaczone dla trzech osób. W roku 2019 łącznie w ww. mieszkaniu przebywało 5 osób. W 2019 r. wydatki związane z mieszkaniami chronionymi wyniosły 1.829,14 zł.

4.13.KLUB INTEGRACJI POŁECZNEJ W NIECHOBZRZU

Klub Integracji Społecznej został utworzony Uchwałą Rady Miejskiej w Boguchwale Nr LII/628/2014 z dnia 29 maja 2014 r. działając w ramach struktury Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Boguchwale. Celem Klubu jest przeciwdziałanie wykluczeniu społecznemu osób bezrobotnych i nieaktywnych zawodowo oraz prowadzenie długofalowych i wszechstronnych działań mających na celu przygotowanie tych osób do aktywnego uczestnictwa w życiu społecznym i zawodowym. Uczestnictwo w Klubie Integracji Społecznej jest dobrowolne, bezpłatne i skierowane jest do mieszkańców gminy Boguchwała. Warunkiem uczestnictwa jest realizacja kontraktu socjalnego, o którym mowa w ustawie o pomocy społecznej. Uczestnikami KIS mogą być osoby, które podlegają wykluczeniu społecznemu i ze względu na swoją sytuację życiową nie są w stanie własnym staraniem zaspokoić swoich podstawowych potrzeb życiowych. W 2019 r. w zajęciach KIS uczestniczyło 23 osoby w tym 11 kobiet, oraz 12 mężczyzn. W ramach Klubu Integracji Społecznej prowadzone były zajęcia terapeutyczne indywidualne, grupowe, edukacyjne, oraz poradnictwo psychologiczne. Dla 23 osób zostało przeprowadzone poradnictwo zawodowe,

3 osoby podjęły zatrudnienie w tym 2 kobiety i 1 mężczyzna. Większość działań i warsztatów była organizowana i prowadzona przez kierownika KIS. Dodatkowo byli zaangażowani pracownicy MOPS w Boguchwale, w celu przeprowadzenia warsztatów tematycznych, tj. min. korzystanie z pomocy Ośrodka, udzielanie informacji na temat dokumentów, które są niezbędne, aby móc otrzymać świadczenia z pomocy społecznej, świadczenia rodzinne itp., jak walczyć z uzależnieniem od alkoholu i innych środków psychoaktywnych, czym jest przemoc w rodzinie itp. W 2019 r. na podstawie umowy cywilno-prawnej z Klubem Integracji Społecznej współpracowała pielęgniarka, która służyła specjalistyczną wiedzą naszym uczestniczkom i uczestnikom.

W Klubie dostępna jest lokalna prasa oraz stanowisko komputerowe z dostępem do Internetu dla osób poszukujących pracy.

W 2019 r. wydatki związane z Klubem Integracji Społecznej wyniosły łącznie 66.959,52 zł.

Wspólnie ze Stowarzyszeniem Inspiracji i Rozwoju PERSPEKTYWA oraz CSP "Team" Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Boguchwale realizował projekt pn. ***„Zainspirowani do działania - wolnego czasu nie marnujemy - aktywnie w działania się angażujemy!*** - II edycja.

W ramach projektu odbywały się warsztaty dla dzieci i młodzieży. Zorganizowano je w Klubie Integracji Społecznej w Niechobrzu. Tematyka warsztatów została dostosowana do potrzeb oraz możliwości dzieci i dotyczyła motywacji do podejmowania różnych aktywności, które warto podejmować w celu rozwijania się, pomimo napotykaných w życiu trudności. W warsztatach zostały wykorzystane różne innowacyjne metody pracy m.in.: pedagogika cyrku, drama stosowana, grywalizacja czy socjoterapia. Warsztaty te miały za zadanie wspomagać wszechstronny rozwój uczestników, zachęcać do aktywnego udziału w życiu społecznym oraz efektywnie organizować czas wolny. Realizatorami warsztatów były osoby posiadające odpowiednie doświadczenie i kwalifikacje, są to m.in.: pedagodzy, animatorzy i socjoterapeuci.

Podsumowaniem działań było spotkanie finałowe - **Festiwal Fascynacji "Zainspirowani do działania"**, które odbyło się w dniu **14 grudnia 2019 r.**

W programie Festiwalu Fascynacji przewidziano wiele atrakcji, m.in.: pokazy talentów, warsztaty z zakresu beatbox, przygotowywanie zdrowych koktajli, nauka żonglerki – pedagogika cyrku, I pomoc, rękodzieło, warsztaty chemiczno-fizyczne itp. Każdy uczestnik spotkania otrzymał drobne upominki.

4.14. PRZECIWDZIAŁANIE PRZEMOCY W RODZINIE

Zespół Interdyscyplinarny ds. Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie został powołany Zarządzeniem NR 104/2010 Burmistrza Boguchwała z dnia 28 grudnia 2010 r. z późn. zm., natomiast Gminny Program Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie oraz Ochrony Ofiar Przemocy w Rodzinie ustanowiony został Uchwałą NRL.654.2018 Rady Miejskiej w Boguchwale z dnia 25.01.2018 r.

W skład Zespołu Interdyscyplinarnego wchodzi przedstawiciele instytucji działających na rzecz dziecka i rodziny m.in. przedstawiciele: jednostek organizacyjnych pomocy społecznej, oświaty, Policji, ochrony zdrowia oraz organizacji pozarządowych.

W 2019 r. skład Zespołu Interdyscyplinarnego nie uległ zmianie. W okresie od 1 stycznia 2019 r. do 31 grudnia 2019 r. odbyły się 4 posiedzenia Zespołu, z których zostały sporządzone listy obecności oraz protokoły. Podczas posiedzeń ustalano m.in. sposób realizacji zadań, w tym związanych z działalnością informacyjną i szkoleniową, analizowano bieżące problemy oraz ustalano plany działań w przypadku konkretnych rodzin uwikłanych w przemoc.

Podstawowym zadaniem zespołu interdyscyplinarnego jest realizacja działań określonych w gminnym programie przeciwdziałania przemocy w rodzinie oraz ochrona ofiar przemocy w rodzinie, a także integrowanie i koordynowanie działań podmiotów działających na rzecz ochrony ofiar przemocy w rodzinie, oraz specjalistów w zakresie przeciwdziałania przemocy w rodzinie.

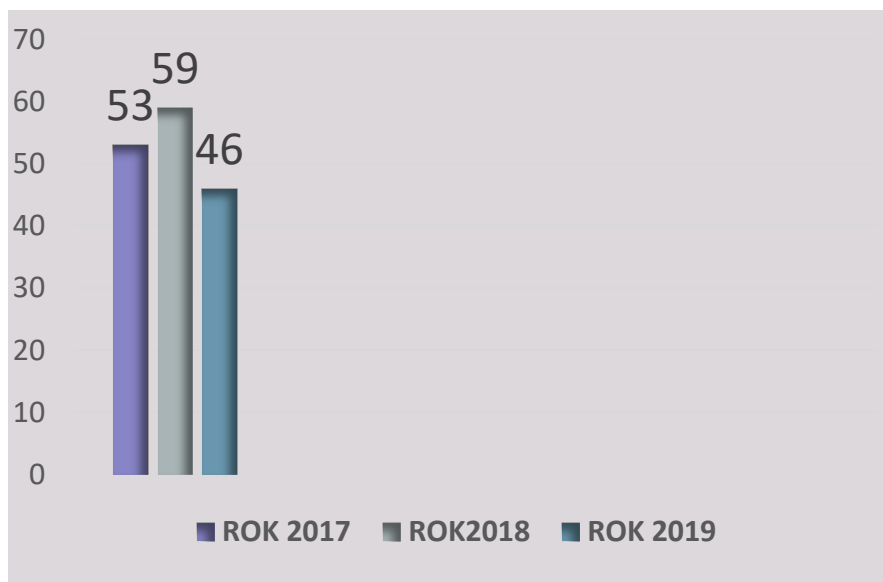
Zadania te są wykonywane w szczególności poprzez:

- 1) inicjowanie działań w stosunku do osób stosujących przemoc w rodzinie;
- 2) dokonywanie diagnozy problemu przemocy w rodzinie;
- 3) inicjowanie interwencji w środowisku dotkniętym przemocą w rodzinie;

- 4) podejmowanie działań w środowisku zagrożonym przemocą w rodzinie mających na celu przeciwdziałanie temu zjawisku;
- 5) rozpowszechnianie informacji o instytucjach, osobach i możliwościach udzielenia pomocy w środowisku lokalnym;

Zespół Interdyscyplinarny działa w oparciu o procedurę „Niebieskiej Karty”. Do realizacji wymienionej procedury zobligowani są przedstawiciele policji, ośrodków pomocy społecznej, ochrony zdrowia, gminnej komisji rozwiązywania problemów alkoholowych oraz oświaty. Wszczęcie procedury Niebieskiej Karty następuje poprzez wypełnienie formularza A przez przedstawiciela wyżej wymienionych podmiotów i przekazanie do przewodniczącego Zespołu Interdyscyplinarnego, który z kolei niezwłocznie przekazuje go członkom Zespołu lub grupy roboczej. W okresie od stycznia 2019 r. do grudnia 2019 r. do Zespołu Interdyscyplinarnego wpłynęło 46 formularzy „Niebieskiej Karty” – A, w tym przez przedstawicieli podmiotów wszczynających procedurę: Policji - 22 formularze, jednostek organizacyjnych pomocy społecznej - 11 formularzy, ochrony zdrowia - 3 formularze oraz oświaty 2 formularze. Najczęściej zgłaszanymi formami przemocy była przemoc fizyczna i psychiczna/emocjonalna.

LICZBA NIEBIESKICH KART NA PRZEŁOMIE LAT 2017-2019

Źródło: opracowanie własne

Po wnikliwej analizie sytuacji i stwierdzeniu, iż w rodzinie nie dochodzi do przemocy, w 2019 r. zostało zakończonych 18 procedur „Niebieskiej Karty”. Pozostałe procedury są nadal prowadzone.

Zakończenie procedury następuje w przypadku:

- 1) ustania przemocy w rodzinie i uzasadnionego przypuszczenia o zaprzestaniu dalszego stosowania przemocy w rodzinie oraz po zrealizowaniu indywidualnego planu pomocy, lub
- 2) rozstrzygnięcia o braku zasadności podejmowania działań.

LICZBA ZAKOŃCZONYCH PROCEDUR „NIEBIESKA KARTA”

2018		2019	
Na podstawie § 18 ust. 1 pkt 1 i 2 Rozporządzenia w sprawie Procedury Niebieskiej Karty	32	Na podstawie § 18 ust. 1 pkt 1 i 2 Rozporządzenia w sprawie Procedury Niebieskiej Karty	18

Źródło: Opracowanie własne

Ogółem osoby dotknięte przemocą w rodzinie: 95, w tym: 38 kobiet, 14 mężczyzn, 43 dzieci.

LICZBA OSÓB DOTKNIĘTYCH PRZEMOCĄ

2018		2019	
DZIECI	37	DZIECI	43
KOBIETY	54	KOBIETY	38
MĘŻCZYŹNI	13	MĘŻCZYŹNI	14
OGÓŁEM	104	OGÓŁEM	95

Źródło: Opracowanie własne

Zespół Interdyscyplinarny w roku 2019 zajmował się również rozpowszechnianiem informacji o możliwościach udzielenia pomocy oraz możliwości skorzystania z poradnictwa prawnego oraz psychologicznego na terenie Gminy Boguchwała. Prowadzona była dystrybucja ulotek i informacji na temat przemocy, jej skutków oraz możliwości uzyskania pomocy. Członkowie Zespołu Interdyscyplinarnego oraz członkowie Grup Roboczych uczestniczyli w organizowanych szkoleniach dotyczących zjawiska przemocy oraz przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie.

Obsługę organizacyjno-techniczną Zespołu Interdyscyplinarnego zapewnia Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Boguchwale.

4.15. SKUTECZNE WSPARCIE DLA RODZINY PRZEŻYWAJĄCEJ TRUDNOŚCI OPIEKUŃCZO-WYCHOWAWCZE. ASYSTENT RODZINY.

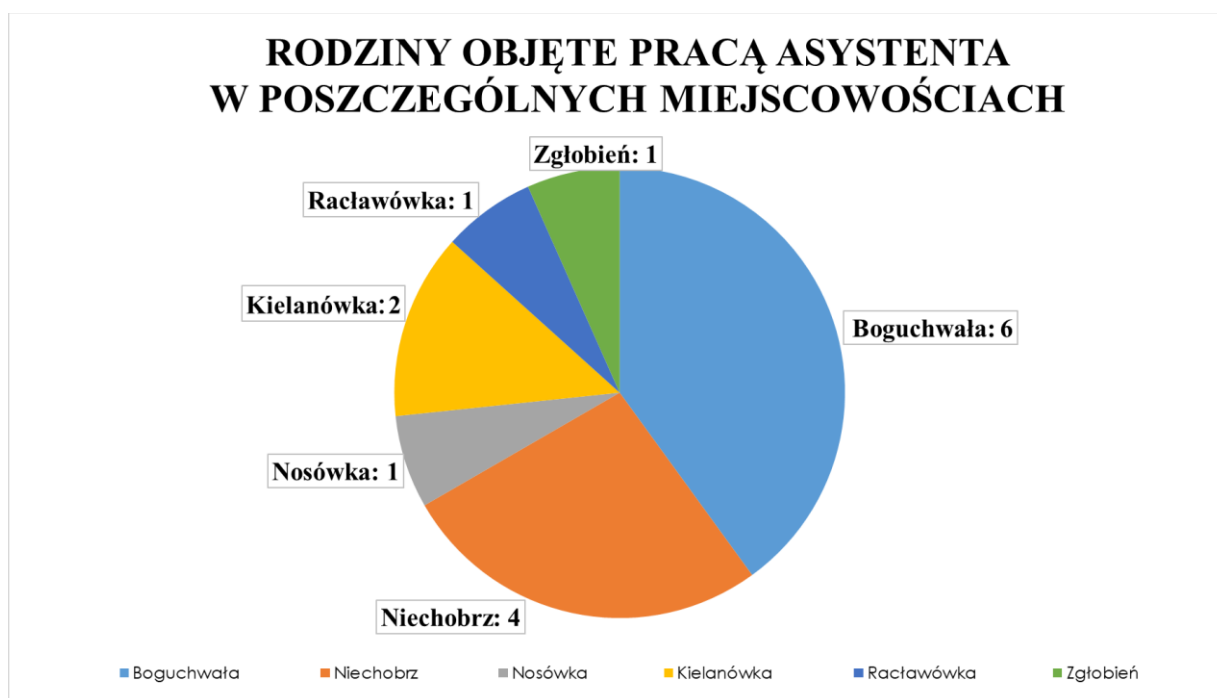

Obowiązek wspierania rodziny spoczywa od 1 stycznia 2012 r. na samorządzie gminnym. Zadania gminy w tym zakresie wynikają z ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej. Tego dnia weszła w życie ustawa z dnia 9 czerwca 2011 r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej. Założeniem podstawowym ustawy jest stworzenie spójnego systemu opieki nad dzieckiem i rodziną, jeśli ma ona trudności w wypełnianiu swoich funkcji. Chodzi o zapewnienie pomocy, która wyeliminuje groźbę zabrania dziecka rodzinie lub, w szczególnych sytuacjach, szybki powrót do rodziny po okresowym pobycie poza nią.

Na realizację zadania oraz zatrudnienie asystenta rodziny MOPS pozyskał środki z dotacji w wysokości 13.994,00 zł, zgodnie z umową zawartą pomiędzy Wojewodą Podkarpackim, a Gminą Boguchwałą w ramach „Programu Asystent rodziny i koordynator rodzinnej pieczy zastępczej na 2019”. Wkład własny kwalifikowany wyniósł 12.001,72 zł.

Pozostałe koszty niekwalifikowane do Programu – m.in. koszty delegacji, wyposażenia miejsca pracy, dodatkowe wynagrodzenie roczne, itp. wyniosły 9.625,11 zł.

W roku 2019 asystent rodziny współpracował łącznie z 15 rodzinami (7 rodzin zostało zobowiązane przez sąd do współpracy z asystentem), w tym 34 małoletnich dzieci.

Źródło: Opracowanie własne

W rodzinach objętych wsparciem asystenta występowały problemy tj.:

- 1) bezradność w sprawach opiekuńczo-wychowawczych,
- 2) bezradność w prowadzeniu gospodarstwa domowego,
- 3) bezrobocie,
- 4) skłonność do picia alkoholu lub innych używek,
- 5) niezaradność,
- 6) ubóstwo,
- 7) długotrwała lub ciężka choroba,
- 8) niepełnosprawność,
- 9) przemoc w rodzinie.

Zadania z zakresu wsparcia rodziny przeżywającej trudności opiekuńczo-wychowawcze realizowane są przez Asystenta Rodziny i pracowników socjalnych. Polegają one przede wszystkim na:

- 1) opracowaniu i realizacji planu pracy z rodziną we współpracy z członkami rodziny i w konsultacji z pracownikiem socjalnym, o którym mowa w art. 11 ust. 1;
- 2) opracowaniu we współpracy z członkami rodziny i koordynatorem rodzinnej pieczy zastępczej, planu pracy z rodziną, który jest skoordynowany z planem pomocy dziecku umieszczonemu w pieczy zastępczej;
- 3) udzielaniu pomocy rodzinom w poprawie ich sytuacji życiowej, w tym w zdobywaniu umiejętności prawidłowego prowadzenia gospodarstwa domowego;
- 4) udzielaniu pomocy rodzinom w rozwiązywaniu problemów socjalnych;
- 5) udzielaniu pomocy rodzinom w rozwiązywaniu problemów psychologicznych;
- 6) udzielaniu pomocy rodzinom w rozwiązywaniu problemów wychowawczych z dziećmi;
- 7) wspieraniu aktywności społecznej rodzin;
- 8) motywowaniu członków rodzin do podnoszenia kwalifikacji zawodowych;
- 9) udzielaniu pomocy w poszukiwaniu, podejmowaniu i utrzymywaniu pracy zarobkowej;
- 10) motywowaniu do udziału w zajęciach grupowych dla rodziców, mających na celu kształtowanie prawidłowych wzorców rodzicielskich i umiejętności psychospołecznych;
- 11) udzielaniu wsparcia dzieciom, w szczególności poprzez udział w zajęciach psychoedukacyjnych;
- 12) podejmowaniu działań interwencyjnych i zaradczych w sytuacji zagrożenia bezpieczeństwa dzieci i rodzin;
- 13) prowadzeniu indywidualnych konsultacji wychowawczych dla rodziców i dzieci;
- 14) realizacji zadań określonych w ustawie z dnia 4 listopada 2016 r. o wsparciu kobiet w ciąży i rodzin "Za życiem" (Dz. U. 2019, poz. 473);
- 15) prowadzeniu dokumentacji dotyczącej pracy z rodziną;
- 16) dokonywaniu okresowej oceny sytuacji rodziny, nie rzadziej, niż co pół roku, i przekazywanie tej oceny podmiotowi, o którym mowa w art. 17 ust. 1;
- 17) monitorowaniu funkcjonowania rodziny po zakończeniu pracy z rodziną;
- 18) sporządzaniu, na wniosek sądu, opinii o rodzinie i jej członkach;
- 19) współpracy z jednostkami administracji rządowej i samorządowej, właściwymi organizacjami pozarządowymi oraz innymi podmiotami i osobami specjalizującymi się w działaniach na rzecz dziecka i rodziny;
- 20) współpracy z zespołem interdyscyplinarnym lub grupą roboczą, o których mowa w art. 9a ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie

(Dz. U. z 2020 r. poz. 218), lub innymi podmiotami, których pomoc przy wykonywaniu zadań uzna za niezbędną.

Zadania asystenta rodziny określa art. 15 § 1 ustawy z dnia 9 czerwca 2011 r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej. Praca i działania podejmowane przez asystenta rodziny obejmują cztery obszary:

- 1) bezpośrednią pracę z rodzicami,
- 2) bezpośrednią pracę z dziećmi,
- 3) działania pośrednie realizowane na rzecz dziecka i rodziny,
- 4) organizację własnego warsztatu pracy.

Asystent rodziny pełni funkcję pomocnika, mediatora i doradcy, towarzyszy, wspiera oraz aktywizuje rodzinę. Podejmuje również działania zmierzające do poprawy wzajemnych relacji wewnątrz rodziny, motywuje do dokonywania pozytywnych zmian, m.in. w kwestii poczucia własnej wartości, modeluje prawidłowe zachowania, wzmacnia pozytywnie poczynione już zmiany. Towarzyszy rodzinie w poszukiwaniach rozwiązań w trudnych sytuacjach życiowych z wykorzystaniem mocnych stron członków rodziny, zasobów rodziny dalszej, społeczności lokalnej i zasobów instytucjonalnych.

W sytuacji, gdy rodzice znaleźli się w trudnej sytuacji życiowej i nie są w stanie sami wypełniać należycie funkcji opiekuńczo-wychowawczych wobec dzieci o potrzebie umieszczenia dziecka w pieczy zastępczej decyduje Sąd Rodzinny. Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie wykonuje postanowienia Sądu, zapewniając opiekę, a gmina właściwa ze względu na miejsce zamieszkania dziecka przed umieszczeniem go po raz pierwszy w pieczy zastępczej albo w rodzinnym domu dziecka ponosi odpowiedni wydatki:

1. 10% wydatków na opiekę i wychowanie dziecka w pierwszym roku pobytu dziecka w pieczy zastępczej,
2. 30% wydatków na opiekę i wychowanie dziecka w drugim roku pobytu dziecka w pieczy zastępczej,
3. 50% wydatków na opiekę i wychowanie dziecka w trzecim roku i następnych latach pobytu dziecka w pieczy zastępczej

W roku 2019 z terenu Gminy Boguchwała 18 dzieci przebywało w placówkach opiekuńczo-wychowawczych, w tym: 7 dzieci w Katolickiej Placówce Opiekuńczo-Wychowawczej w Łące, 1 dziecko w Placówce Opiekuńczo-Wychowawczej typu specjalistyczno-terapeutycznego w Opatowie, 1 dziecko w Rodzinnym Domu Dziecka w Rzeszowie, 4 dzieci w Domu dla dzieci i młodzieży „Przystań” w Rzeszowie oraz 5 dzieci

w rodzinach zastępczych. W związku, z powyższym Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Boguchwale dokonał refundacji za ww. dzieci na łączną kwotę 231.673,86 zł.

Rodzaj placówki	Koszt % po stronie gminy	Łączna koszt miesięczny 100%	Liczba dzieci
Katolicka Placówka Opiekuńczo-Wychowawcza (Dom Opatrzności dla dzieci i Młodzieży) w Łące	50%	4.440,04 zł	5
	30%		1
	10%		1
Dom dla Dzieci i Młodzieży „Przystań” w Rzeszowie	50%	5.724,96 zł	1
	10%		3
Placówka Opiekuńczo-Wychowawcza w Opatowie	50%	6.900,00 zł	1
Rodzinny Dom Dziecka	30%	4.326,00 zł	1
Rodzina zastępcza niezawodowa	30%	1.052,00 zł	2
Rodzina zastępcza spokrewniona	50%	694,00 zł	1
Rodzina zastępcza spokrewniona	10%	694,00 zł	2

Źródło: Opracowanie własne

Rolą asystenta rodziny nie jest powielanie pracy pracownika socjalnego. Asystent rodziny kierowany jest do pracy tylko z tymi rodzinami, w których sytuacja dziecka małoletniego wymaga wsparcia zewnętrznego. Potrzeba podejmowanych przez niego działań pomocowych ustanie wraz z osiągnięciem przez rodzinę umiejętności samodzielnego, prawidłowego wypełniania funkcji opiekuńczo-wychowawczych. Rola asystenta rodziny ma istotne znaczenie już na etapie profilaktyki. Jego zadaniem jest całościowe wspieranie rodzin wychowujących dzieci, zagrożonych różnymi dysfunkcjami. Działania asystenta polegają na aktywnym wspieraniu rodziny, w której mają miejsce problemy trudne do pokonania przez tę rodzinę.

Asystent rodziny zatrudniony w Ośrodku Pomocy Społecznej w Boguchwale swoją pracę w większości czasu organizował w miejscu zamieszkania rodziny lub w miejscu przez nią wskazanym. Pozostały czas pracy, przeznaczony był na współpracę z instytucjami, urzędami, służbą zdrowia itp. oraz przygotowanie, usystematyzowanie i wypełnianie dokumentacji. Ponadto, asystent rodziny w poprzednim roku uczestniczył wielokrotnie w spotkaniach organizowanych przez Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Rzeszowie – spotkania dotyczyły okresowej oceny sytuacji dzieci umieszczonych w pieczy zastępczej.

W ramach poradnictwa specjalistycznego asystent rodziny kierował podopiecznych do specjalistów (psycholog, psychiatra, terapeuta, prawnik itp.).

W ramach swoich zadań, asystent rodziny udzielił wsparcia w 2019 r. w następujący sposób:

- 1) pomógł rodzinom w zaopatrzeniu w 2 łóżka dziecięce, w niezbędną odzież, pościel, oraz zabawki dla dzieci,
- 2) w rodzinach z problemem alkoholowym prowadził profilaktyczną działalność informacyjną i edukacyjną w zakresie wzmacniania rodziny, która przeżywa trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo-wychowawczych,
- 3) prowadził również działania w rodzinach, w których występuje problem długotrwałej i ciężkiej choroby psychicznej. Pomoc taką otrzymały dwie rodziny. Wspierał je w kontynuowaniu leczenia, motywował do systematycznego leczenia i zażywania leków zgodnie z zaleceniami lekarza, udzielał wsparcia emocjonalnego osobie chorej i członkom rodziny, współpracował ze służbą zdrowia,
- 4) udzielał pomocy w zakresie poprawy sytuacji bytowej poprzez wsparcie w wypełnianiu niezbędnych dokumentów, w załatwianiu spraw urzędowych oraz przekazywanie informacji, w jaki sposób zarządzać i rozdysponowywać środkami finansowymi.

Placówka wsparcia dziennego

Na terenie gminy Boguchwała powstała placówka wsparcia dziennego „Radosna Świetlica”, która w roku 2017 była współfinansowana ze środków Unijnych w ramach projektu „Wsparcie dla rodzin z dziećmi z gminy Boguchwała”. Od stycznia 2019 r. finansowana jest w 100% przez Gminę Boguchwała. Z uwagi na duży obszar gminy zostały utworzone dwa oddziały świetlicy w miejscowościach Boguchwała oraz Niechobrz. Zgodnie z ustawą o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej, pod opieką jednego wychowawcy w placówce wsparcia dziennego, w tym samym czasie mogło przebywać nie więcej niż 15 dzieci. W związku z tym, że w 2019 r. brak było chętnych dzieci do udziału w świetlicy, nie został zatrudniony wychowawca. Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej na stronie internetowej informuje, o możliwości skorzystania z ww. wsparcia.

4.16. ŚWIADCZENIA RODZINNE, ŚWIADCZENIA OPIEKUŃCZE I ŚWIADCZENIA WYCHOWAWCZE – ZADANIA ZLECONE GMINIE

Polityka prorodzinna znajduje odzwierciedlenie w zadaniach realizowanych przez Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Boguchwale począwszy od maja 2004 r., kiedy to powierzono wypłatę świadczeń rodzinnych i opiekuńczych w oparciu o ustawę z dnia 28 listopada 2003 r. o świadczeniach rodzinnych. Od 2014 r. w miejsce świadczeń pielęgnacyjnych, do których opiekunowie utracili prawo z dniem 1 lipca 2013 r. wprowadzono zasiłek dla opiekuna.

Od 1 stycznia 2016 roku weszła w życie tzw. zasada „złotówka za złotówkę”, która spowodowała, że rodziny, których dochody przekroczyły próg dochodowy nabywają prawo do zasiłków rodzinnych z dodatkami, jeżeli kwota przysługującego świadczenia po zastosowaniu zasady „złotówka za złotówkę” nie będzie niższa niż 20 zł.

Z dniem 1 kwietnia 2016 r. dokonywano wypłaty świadczeń wychowawczych w ramach Programu 500+ i w oparciu o ustawę z dnia 11 lutego 2016 r. o pomocy państwa w wychowywaniu dzieci. Natomiast od 1 stycznia 2017 r. Ośrodek jest realizatorem wypłaty jednorazowego świadczenia z tytułu urodzenia dziecka, u którego zdiagnozowano ciężkie i nieodwracalne upośledzenia albo nieuleczalną chorobę zagrażającą życiu, które powstały w prenatalnym okresie rozwoju dziecka lub w czasie porodu na podstawie ustawy z dnia 4 listopada 2016 r. o wsparciu kobiet w ciąży i rodzin „Za życiem”, zaś od 1 lipca 2018 r. jest realizatorem rządowego programu „Dobry start”.

1. Świadczenia rodzinne i opiekuńcze realizowano poprzez wypłatę:

- 1) zasiłków rodzinnych – 1456 dzieci (spadek o 153 dzieci) – wypłacono 13.664 świadczenia na kwotę – 1.525.080,88 zł (spadek o 174.317,12 zł);
- 2) dodatków do zasiłków rodzinnych – wypłacono na łączną kwotę 715.376,97 zł (spadek o 104.220,63 zł), w tym z tytułu:
 - a) urodzenia dziecka – 47 (spadek o 61) świadczeń – 42.792,23 zł,
 - b) opieki nad dzieckiem w okresie korzystania z urlopu wychowawczego – 50 dzieci (wzrost o 4) – 299 świadczeń – 109.216,37 zł,
 - c) samotnego wychowywania dziecka – 32 dzieci (spadek o 9) – 298 świadczeń – 57.642,52zł,
 - d) kształcenia i rehabilitacji dziecka niepełnosprawnego – 108 dzieci (spadek o 15) – 1001 świadczeń – 100.649,37 zł,
 - e) rozpoczęcia roku szkolnego – 827 dzieci (spadek o 105) – 71.601,55 zł,

- f) wychowywania dziecka w rodzinie wielodzietnej – 253 dzieci (wzrost o 27) – 2.525 świadczeń – 225.107,17 zł,
- g) podjęcia przez dziecko nauki poza miejscem zamieszkania – 285 uczniów - 1685 świadczeń – 108.367,76 zł;
- 3) zasiłków pielęgnacyjnych – 452 osoby (wzrost o 17) – 5.016 świadczeń – 949.468,00 zł;
- 4) świadczeń pielęgnacyjnych – 97 osób (wzrost o 1) – 1.067 świadczeń – 1.669.379,00 zł;
- 5) specjalny zasiłek opiekuńczy – 22 osoby (spadek o 1) – 186 świadczeń – 111.068,00 zł;
- 6) zasiłek dla opiekuna – 6 osób (taka sama liczba osób) – na kwotę 37.220,00 zł;
- 7) jednorazowych zapomóg w tytułu urodzenia dziecka – 152 świadczenia (spadek o 38) – 152.000,00 zł;
- 8) świadczeń rodzicielskich – 76 osób (spadek o 1) – 457 świadczeń 403.922,00 zł.

2. W okresie sprawozdawczym objęto ubezpieczeniem emerytalno-rentowym 115 osób pobierających świadczenia pielęgnacyjne, specjalny zasiłek opiekuńczy i zasiłek dla opiekuna, na kwotę 24.652,78 zł.

3. Świadczenia wychowawcze – Na podstawie ustawy z dnia 11 lutego z 2016 r. o pomocy państwa w wychowywaniu dzieci realizowano świadczenia „Rodzina 500 plus”. Celem świadczenia wychowawczego jest częściowe pokrycie wydatków związanych z wychowywaniem dziecka, w tym z opieką nad nim i zaspokajaniem jego potrzeb. W 2019 r. Ośrodek przyjął 3076 wniosków (*spadek o 1283*). Świadczeniami objęto 2693 rodziny na 4.363 dzieci. Zrealizowano 39.563 świadczenia na kwotę 19.737.393,00 zł. Na bieżącą obsługę zadania wydatkowano 262.188,95 zł (1,5% do 30 czerwca 2019 r.; 0,85% od 1 lipca 2019 r.).

4.17. FUNDUSZ ALIMENTACYJNY – ZADANIA ZLECONE GMINIE

Ośrodek od września 2005 r. do września 2008 r. był realizatorem zaliczki alimentacyjnej zgodnie z ustawą z dnia 22 kwietnia 2005 r. o postępowaniu wobec dłużników alimentacyjnych oraz zaliczce alimentacyjnej. Natomiast od października 2008 r. zaliczkę zastąpiono funduszem alimentacyjnym w oparciu o ustawę z dnia 7 września 2007 r. o pomocy osobom uprawnionym do alimentów.

Na realizację zadania w 2019 r. wydatkowano kwotę **359.161,00 zł** z tego:

- świadczenia społeczne - 348.700,00 zł,
- obsługa zadania - 10.461,00 zł.

Do świadczeń z Funduszu alimentacyjnego było uprawnionych: 83 osoby (*spadek o 13*) – 877 świadczeń na kwotę 348 700,00 zł (*spadek 72 730,00 zł*).

W ramach postępowania wobec dłużników alimentacyjnych:

- a) przeprowadzono 22 wywiadów alimentacyjnych, podczas, których odebrano oświadczenia majątkowe;
- b) w 6 przypadkach skierowano wnioski do Powiatowego Urzędu Pracy w Rzeszowie o aktywizację bezrobotnych dłużników, z tego 9 dłużników jest zarejestrowanych w Urzędzie Pracy
- c) skierowano 37 zawiadomień do Prokuratury Rejonowej w Rzeszowie o popełnieniu przestępstwa określonego w art. 209 § 1 kk, z tego:
 - w 3 przypadkach odmówiono wszczęcia postępowania,
 - w 7 postępowania w toku,
 - w 19 przypadkach umorzono dochodzenie/śledztwo;
- d) w 4 przypadkach zatrzymano prawo jazdy;
- e) 5 dłużników uznano za osoby uchylające się od zobowiązań alimentacyjnych;
- f) w procesie windykacji złożono 37 wniosków do komorników sądowych prowadzących postępowanie egzekucyjne alimentów o przyłączenie tut. Ośrodka do postępowania egzekucyjnego;
- g) w wyniku prowadzonych postępowań wobec dłużników alimentacyjnych odzyskano kwotę **178 365,39 zł (wzrost o 46 780,18zł)**, z tego:
 - **136 869,46 zł (wzrost o 38 946,94 zł) – stanowił dochód budżetu państwa,**
 - **41 495,93zł (wzrost o 7 560,93 zł) – stanowił dochód gminy (w 2018 r. była to kwota 33 935,00 zł).**

Organ właściwy wierzyciela przekazuje do biur informacji gospodarczych informację gospodarczą o zobowiązaniu z tytułu zaliczek alimentacyjnych oraz funduszu alimentacyjnego, w razie powstania zaległości za okres dłuższy niż 6 miesięcy. W ewidencji pięciu biur pozostaje 151 dłużników alimentacyjnych (z poprzednich lat). W 2019 r. dokonano 29 nowych zgłoszeń.

4.18. PROGRAM DOBRY START

Uchwałą Nr 80 Rady Ministrów z dnia 30 maja 2018 r. ustanowiony został rządowy program „Dobry start”(M.P. z 2018 r.poz.514). Szczegółowe warunki realizacji ww. programu określiło rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 30 maja 2018 r. (Dz.U. 2018 poz. 1061). Zgodnie z przepisami rozporządzenia świadczenie przewidziane zostało dla rodziców, opiekunów faktycznych, opiekunów prawnych rodzin zastępczych, osób prowadzących rodzinne domy dziecka, dyrektorów placówek opiekuńczo-wychowawczych, regionalnych placówek opiekuńczo-terapeutycznych – raz w roku na dziecko oraz osób uczących się.

Świadczenie w kwocie 300 zł – jednorazowo udzielane było w związku z rozpoczęciem roku szkolnego do ukończenia:

- przez dziecko lub osobę uczącą się 20 roku życia,
- przez dziecko lub osobę uczącą się do 24 roku życia – w przypadku dzieci lub osób uczących się legitymujących się orzeczeniem o niepełnosprawności.

Na realizację zadania wydatkowano 871.117,69 zł w tym:

- a) 2811 świadczeń „Dobry start” na kwotę 842.700,00 zł
- b) wydatki osobowe wraz z pochodnymi związane z realizacją ww. zadania - kwota 22.734,91 zł
- c) wydatki rzeczowe – kwota 5.682,78 zł.

Ww. zadanie jest zlecone z zakresu administracji rządowej i w całości finansowane, jako dotacja z budżetu państwa.

4.19. PROGRAM WSPARCIA RODZIN WIELODZIETNYCH „RODZINA 3+”

W ramach Programu Wsparcia Rodzin Wielodzietnych. Gminy Boguchwała, Głogów Małopolski, Trzebownisko, Hyżne oraz Błażowa wspólnie przystąpiły do realizacji Programu Wsparcia Rodzin Wielodzietnych „Rodzina 3+”.

Program skierowany jest do rodzin, które posiadają troje i więcej dzieci. Wsparcie polega na możliwości skorzystania ze zniżek przez członków rodziny na oferowane przez instytucje gminne, jak i komercyjnych partnerów programu tj. lokale gastronomiczne, punkty usługowe, sklepy, usługi). Posiadacze kart mogą z nich korzystać na terenie wszystkich czterech gmin biorących udział w programie, bez względu na miejsce zamieszkania oraz we wszystkich innych lokalach, które przystąpiły do programu bez względu na ich lokalizację.

Gmina Boguchwała zdecydowała się przystąpić do programu w celu poprawy sytuacji materialnej rodzin wielodzietnych. Dla rodzin wielodzietnych Karty Rodzina 3+ są formą ułatwienia życia, pozostawienia w budżetach rodzin nieco większej sumy pieniędzy - co, wobec dużych wydatków związanych z wychowywaniem dzieci, jest szczególnie ważne. Niezwykle istotną rolą Karty jest przeciwdziałanie wykluczeniu rodzin mających liczne potomstwo poprzez obniżenie kosztów uczestnictwa w wydarzeniach kulturalnych, rozrywkowych, oraz w życiu sportowym. Niebagatelną rolą jest promocja dużych rodzin poprzez Kartę, która jest uprawnieniem, a nie zasiłkiem. Nie wydaje się jej z powodu ubóstwa rodziny, ale w uznaniu wartości pracy związanej z wychowywaniem kolejnego dziecka. Każdy Partner, który zechce przystąpić do Programu, sam ustala wysokość zniżek.

Warunkiem uczestnictwa w Programie jest złożenie wniosku o wydanie Karty Dużej Rodziny w Miejskim Ośrodku Pomocy Społecznej w Boguchwale. Program zakłada rozszerzenie katalogu form wsparcia, a także włączanie do programu nowych Partnerów. Karta może zostać wydana każdemu uprawnionemu członkowi rodziny wielodzietnej, zamieszkałej na terenie Gminy Boguchwała. W 2019r. wydano 273 kart. Skorzystało z niej 55 rodzin.

Na realizację zadania wydatkowano kwotę 10.000,00 zł.

4.20 OGÓLNOPOLSKA KARTA DUŻEJ RODZINY.

KARTA DUŻEJ RODZINY
rodzina.gov.pl

Ogólnopolska Karta Dużej Rodziny (KDR) to system zniżek i dodatkowych uprawnień dla rodzin 3+ zarówno w instytucjach publicznych, jak i w firmach prywatnych. Posiadacze KDR mają możliwość tańszego korzystania z oferty podmiotów m.in. z branży spożywczej, paliwowej, bankowej czy rekreacyjnej. KDR wspiera budżety rodzin wielodzietnych oraz ułatwia dostęp do dóbr i usług.

Karta przysługuje niezależnie od uzyskiwanych dochodów rodzinom, z co najmniej trójką dzieci:

- w wieku do ukończenia 18 roku życia,
- w wieku do ukończenia 25 roku życia, w przypadku, gdy dziecko uczy się w szkole lub szkole wyższej,
- bez ograniczeń wiekowych, w przypadku dzieci legitymujących się orzeczeniem o umiarkowanym albo znacznym stopniu niepełnosprawności.

Spersonalizowana Karta wydawana jest bezpłatnie każdemu członkowi rodziny wielodzietnej spełniającej ww. warunki. Rodzice, przez których rozumie się także rodziców zastępczych lub osoby prowadzące rodzinny dom dziecka, mogą korzystać z karty dożywotnio, dzieci – do 18 roku życia lub do ukończenia nauki w szkole lub szkole wyższej, maksymalnie do osiągnięcia 25 roku życia. Osoby posiadające orzeczenie o znacznym lub umiarkowanym stopniu niepełnosprawności otrzymują Kartę na czas trwania orzeczenia o niepełnosprawności.

Od 1 stycznia 2019 r. o Ogólnopolską Kartę Dużej Rodziny mogą ubiegać się rodzice, którzy **kiedykolwiek mieli na utrzymaniu łącznie, co najmniej troje dzieci**, bez względu na ich wiek w chwili składania wniosku. Karta dla tych rodziców jest wydawana dożywotnio.

W 2019 roku rozpatrzono 246 wnioski o przyznanie KDR. Wydano 701 Kart Dużej Rodziny. Koszty obsługi realizacji ustawy o Karcie Dużej Rodziny wyniosły 1.691,74 zł.

4.21. DODATKI ENERGETYCZNE

Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Boguchwale jest realizatorem dodatku energetycznego, który przysługuje odbiorcom wrażliwym na mocy ustawy – Prawo energetyczne. W 2019 r. z ww. dodatku skorzystało 9 gospodarstw domowych na łączną kwotę 1.301,71 zł. Dodatki energetyczne to zadanie zlecone z zakresu administracji rządowej, w całości finansowane z budżetu państwa.

DODATKI ENERGETYCZNE PRYZNAWANE NA PRZESTRZENI LAT 2017-2019

<i>Lata</i>	<i>2017</i>	<i>2018</i>	<i>2019</i>
<i>Liczba świadczeniobiorców</i>	11	9	9
<i>Wyplacana kwota</i>	1.972,00 zł	1.468,66 zł	1.301,71 zł

Źródło: opracowanie własne

4.22. DODATKI MIESZKANIOWE

Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Boguchwale realizuje zadanie własne gminy polegające na ustalaniu uprawnień i wypłacie dodatków mieszkaniowych. Z dodatków mieszkaniowych w okresie sprawozdawczym skorzystało 29 rodzin. Łącznie na zadanie wydatkowano kwotę 47.953,55 zł.

DODATKI MIESZKANIOWE PRYZNAWANE NA PRZESTRZENI LAT 2017-2019

Lata	2017	2018	2019
Liczba świadczeniobiorców	25	25	29
Wyplacona kwota	56.323,00 zł	52.321,52 zł	47.953,55 zł

Źródło: opracowanie własne

4.23. STYPENDIA SZKOLNE

Pomoc materialna o charakterze socjalnym przysługuje:

1. Uczniom szkół publicznych i niepublicznych o uprawnieniach szkół publicznych dla młodzieży i dla dorosłych oraz słuchaczom publicznych kolegiów pracowników służb społecznych - do czasu ukończenia kształcenia, nie dłużej jednak niż do ukończenia 24 roku życia.
2. Wychowankom publicznych i niepublicznych ośrodków umożliwiających dzieciom i młodzieży upośledzonym w stopniu głębokim, a także dzieciom i młodzieży upośledzonym umysłowo ze sprzężonymi niepełnosprawnościami realizację odpowiednio obowiązku szkolnego i obowiązku nauki - do czasu ukończenia realizacji obowiązku nauki.
3. Uczniom szkół niepublicznych nieposiadających uprawnień szkół publicznych dla młodzieży i dla dorosłych – do czasu ukończenia realizacji obowiązku nauki.
4. Słuchaczom niepublicznych kolegiów nauczycielskich i nauczycielskich kolegiów języków obcych – do czasu ukończenia kształcenia, nie dłużej jednak niż do ukończenia 24 roku życia.

Stypendium szkolne może otrzymać uczeń znajdujący się w trudnej sytuacji materialnej, wynikającej z niskich dochodów na osobę w rodzinie, w szczególności, gdy w rodzinie występuje: bezrobocie, niepełnosprawność, ciężka lub długotrwała choroba, wielodzietność, brak umiejętności wypełniania funkcji opiekuńczo-wychowawczych, alkoholizm lub narkomania, a także, gdy rodzina jest niepełna lub wystąpiło zdarzenie losowe.

Miesięczna wysokość dochodu na osobę w rodzinie ucznia uprawniająca do ubiegania się o stypendium szkolne nie może być większa niż kwota 528,00 zł netto (art. 8 ust. 1 pkt 2 ustawy z dnia 17 czerwca 2008 r. o pomocy społecznej Dz. U. z 2019 r., poz. 1507 ze zm.)

Stypendium szkolne może być przydzielane w formie:

1. Całkowitego lub częściowego pokrycia kosztów udziału w zajęciach edukacyjnych, w tym wyrównawczych, wykraczających poza zajęcia realizowane w szkole w ramach planu nauczania, a także udziału w zajęciach edukacyjnych realizowanych poza szkołą;
2. Pomocy rzeczowej o charakterze edukacyjnym, w tym w szczególności zakupu podręczników.

W ramach wydatków finansowano stypendia dla 252 świadczeniobiorców. Łączna kwota pomocy materialnej w 2019 r. wyniosła 120.815,20 zł. Zadanie w wysokości 96.652,16 zł jest finansowane przez Podkarpacki Urząd Wojewódzki (dotacja: 80%, Gmina Boguchwała 20%).

STYPENDIA SZKOLNE NA PRZESTRZENI LAT 2017-2019

<i>Lata</i>	<i>2017</i>	<i>2018</i>	<i>2019</i>
<i>Liczba świadczeniobiorców</i>	302	332	252
<i>Kwota</i>	236.859,00 zł	162.992,83 zł	120.815,20 zł

Źródło: opracowanie własne

4.24. REALIZACJA PROGRAMU OPERACYJNEGO „POMOC ŻYWNOŚCIOWA 2014 - 2020” współfinansowanego z Europejskiego Funduszu Pomocy Najbardziej Potrzebującym (FEAD)

Program skierowany do grup odbiorców spełniających kryteria określone w art. 7 ustawy o pomocy społecznej i których dochód nie przekracza 200 % kryterium dochodowego uprawniającego do korzystania z pomocy społecznej tj. 1.402 zł dla osoby samotnie gospodarującej i 1.056 zł dla osoby w rodzinie. FEAD polega na dostarczaniu osobom najuboższym pomocy żywnościowej w formie paczki składającej się z 21 produktów (makaron, mleko, mielonka, cukier, olej, itd.).

Rolą Ośrodka była kwalifikacja osób spełniających kryteria dochodowe określone w ustawie o pomocy społecznej. W wyniku, czego zweryfikowano 442 osób oraz wydano 159 skierowań umożliwiających uzyskanie pomocy żywnościowej.

4.25. LOKALNY PROGRAM OSŁONOWY

Uchwałą Rady Miejskiej w Boguchwale z dnia 28 grudnia 2017 r. został przyjęty gminny program osłonowy dla mieszkańców gminy Boguchwała na lata 2018-2020.

Celem programu jest:

- a) pomoc w remontach mieszkań i domów w celu umożliwienia godnych warunków życia – z ww. pomocy skorzystało w 2019 r. - 2 osoby, na łączną kwotę 6.315,79 zł,
- b) pomoc w zakresie zmniejszenia zaległości czynszowych - z ww. pomocy nie skorzystała w 2019 r. żadna osoba,
- c) pomoc w zakresie realizacji opłat za zużytą wodę i odprowadzanie ścieków - z ww. pomocy skorzystało w 2019 r. 3 osoby na łączną kwotę 3.000,00 zł
- d) pomoc w zapewnieniu dojazdu do posesji poprzez odśnieżenie w przypadku choroby lub zdarzenia losowego -z ww. pomocy nie skorzystała w 2019 r. żadna osoba.

Z formy pomocy ujętej w pkt od „a do c” można skorzystać tylko jeden raz w trakcie obowiązywania programu, natomiast z formy w pkt d można skorzystać wielokrotnie.

Głównymi kryteriami rozstrzygającymi o przyznaniu pomocy są:

- a) trudna sytuacja życiowa,
- b) kryterium dochodowe poniżej 250% aktualnego kryterium dochodowego przewidzianego w ustawie o pomocy społecznej odpowiednio dla osoby samotnej lub dla rodziny,
- c) brak możliwości pomocy ze strony rodziny,
- d) trudna sytuacja mieszkaniowa rodziny spowodowana niedostatecznymi zasobami finansowymi w przypadku starania się o pomoc w remontach mieszkań i domów,
- e) choroba lub zdarzenie losowe.

Pomoc finansowa ma charakter uznaniowy i przyznawana może być do wysokości:

- a) do 5.000,00 zł na pomoc w remontach mieszkań i domów (kwota nie może przekroczyć 30 % ogólnej kwoty poniesionego remontu),
- b) do 5.000,00 zł na pomoc w zmniejszeniu zaległości czynszowych (kwota nie może przekroczyć 30 % ogólnej kwoty zadłużenia),
- c) do 1000,00 zł jednorazowo w celu uregulowania zaległości za zużytą wodę i odprowadzanie ścieków,
- d) do 200,00 zł do uregulowania bieżących płatności za zużytą wodę i odprowadzanie ścieków z tym, że nie więcej jak 50 % jednorazowo poniesionych wydatków.

Kwota na realizację ww. programu wynosi 25.000,00 zł rocznie.

Z dniem 1.10.2018 r. został wprowadzony regulamin „Pomocna dłoń dla seniora” do programu osłonowego dla mieszkańców gminy Boguchwała na lata 2018-2020.

Celem programu jest zapewnienie klientom MOPS, oraz osobom starszym w szczególności niepełnosprawnym, samotnym, chorym czy dysponującym niskim dochodem nieodpłatnej pomocy w usunięciu drobnych usterek w gospodarstwie domowym.

W katalogu usług w ramach ww. programu można starać się o usunięcie usterek:

- a) elektrycznych takich jak wymiana żarówek, obsadzenie lub wymiana wyrwanych gniazdek lub włączników elektrycznych,
- b) hydraulicznych takich jak wymiana uszczelek w urządzeniach wod.-kan, wymiana pokręteł słuchawek, baterii, węży prysznicowych, udrożnienie odpływu, przetkanie itp.
- c) ślusarskich takich jak montaż lub wymiana zamków, zasuw, łańcuchów drzwiowych, wymiana klamek, montaż i demontaż mebli, uszczelnienie drzwi lub okien, regulacja opadniętych drzwi,
- d) stolarskich takich jak naprawa lub wymiana zawiasów drzwi, drzwiczek, szaf, wymiana lub naprawa gałek i uchwytów
- e) malarskich takich jak podmalowanie ubytków, uzupełnienie szczelin w tynku,
- f) innych drobnych czynności naprawczych.

Dokumentacją ww. programu jest wniosek o udzielenie pomocy, oraz protokół odbioru wykonywanej usługi. Z ww. programu w 2019 r. nie skorzystała żadna osoba.

4.26. ZBIÓRKA ŻYWNOŚCI

W dniach 29-30 listopada 2019 r. w ramach współpracy z Miejskim Ośrodkiem Pomocy Społecznej w Boguchwale, młodzież z czterech szkół z terenu Gminy Boguchwała

tj. ze Szkoły Podstawowej im. Wincentego Witosa w Nosówce, Szkoły Podstawowej im. ks. Czesława Przystasia w Lutoryżu, Szkoły Podstawowej im. gen. Stanisława Maczka w Boguchwałe, oraz Szkoły Podstawowej Nr 1 im. Króla Władysława Jagiełły w Niechobrze zaangażowała się do pomocy w „Świątecznej Zbiórce Żywności”.

Po zakończeniu akcji rekrutacyjnej (utworzenie listy uczniów, uzyskanie zgody od rodziców, wpisanie ich do grafiku i przesłanie w odpowiednim czasie do Banku Żywności oraz przeszkolenie uczniów) młodzież wzięła udział w akcji zbierając produkty do koszy wystawionych w następujących sklepach: Biedronka ul. Przemysłowa 3B, Boguchwała, Stokrotka - ul. Przemysłowa 1, Boguchwała, Spółdzielnia GS Pawilon - ul. Kopernika 34, Boguchwała, Stokrotka - Niechobrz 798, Sklep Delikatesy GS – Niechobrz, Marmax - Lutoryż 439, Sklep Delikatesy GS- Lutoryż 209, Premium - Nosówka 280a.

Wielu wolontariuszy kwestowało w piątek i sobotę w godzinach od 9.00 do 18.00. Uczniowie zachowywali się wzorowo, wytrwale, z uśmiechami na twarzach, kwestowali na rzecz osób samotnych, niepełnosprawnych.

**ZESTAWIENIE POZYSKANYCH PRODUKTÓW ZE ŚWIĄTECZNEJ ZBIÓRKI
ŻYWNOŚCI**

1.	Ciastka (kg)	22
2.	Kawy, herbaty, napoje kawowe instant (kg)	27,85
3.	Płatki śniadaniowe, musli, napoje śniadaniowe i zboża (kg)	43,90
4.	Słodycze i czekolady (kg)	59
5.	Desery i dodatki piekarniczo-cukiernicze (kg)	3
6.	Mleko (kg)	8
7.	Mąki i puree (kg)	322,50
8.	Makarony, ryże i kasze (kg)	414,50
9.	Owoce i warzywa suszone, ziarna jadalne (kg)	9
10.	Zupy (kg)	0,065
11.	Przyprawy, sosy i dodatki do potraw (kg)	31,5
12.	Oleje i tłuszcze (kg)	275,35
13.	Cukier i słodziki (kg)	433
14.	Przetwory z owoców (kg)	31
15.	Przetwory z warzyw (kg)	30,7
16.	Konserwy, pasty i sałatki rybne (kg)	16,7
17.	Konserwy mięsne i pasztety (kg)	82,1
18.	Dania gotowe (kg)	1
19.	Napoje (kg)	52
20.	Nabiał i jaja (kg)	6,5
Razem		1.878,66 kg

Źródło: opracowanie własne

4.27. OPLATEK MALTAŃSKI

W dniu 15 grudnia 2019 r. po raz czwarty podopieczni Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Boguchwale wzięli udział w kolacji wigilijnej zorganizowanej w Hotelu Hilton Garden w Rzeszowie. Do stołu wigilijnego zaproszono 150 osób, podopiecznych z parafii pw. Matki Bożej Królowej Polski w Rzeszowie, Parafii pw. Bł. Karoliny Kózki w Rzeszowie, Parafii pw. Narodzenia NMP we Frysztaku, Domu Pomocy Społecznej w Gliniku Dolnym, Specjalnego Ośrodka Szkolno-Wychowawczego we Frysztaku, w tym 23 podopiecznych Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Boguchwale.

W czasie trwania kolacji nastąpiło błogosławieństwo opłatków.

O wspólne śpiewanie i słuchanie kolęd zadbali kolejny raz artyści z Centrum Sztuki Wokalnej pod kierunkiem Anny Czenczek oraz Trio Smyczkowe "ARCO".

Podczas Oplątka dorośli oraz dzieci otrzymali paczki świąteczne. Dla dorosłych były to artykuły spożywcze, a dla dzieci zabawki, artykuły szkolne, ubrania oraz słodycze. Dzięki ofiarności wielu osób na twarzach przybyłych osób pojawiła się radość i wzruszenie.

5. WSPÓŁPRACA I WSPÓŁDZIAŁANIE Z INNYMI INSTYTUCJAMI I ORGANIZACJAMI.

Rozwiązywanie problemów socjalnych klientów Ośrodka wymaga szerokiej współpracy z instytucjami, organizacjami i stowarzyszeniami takimi jak:

- 1) Sąd – Wydział Rodzinny i Nieletnich oraz Wydział Karny – współpraca z kuratorami sądowymi i społecznymi w ramach pracy socjalnej nad indywidualnym przypadkiem, szczególnie w rodzinach objętych kuratelą i wobec osób opuszczających zakład karny. Współpraca asystenta rodziny z kuratorami w sprawach rodzin dysfunkcyjnych, gdzie zagrożone jest dobro i bezpieczeństwo dzieci;
- 2) Policja – pogłębiana współpraca w zakresie wspólnych wizyt w rodzinach, gdzie prowadzona jest procedura „Niebieska Karta” oraz w środowiskach zagrażających bezpieczeństwu pracowników socjalnych podczas świadczenia pracy socjalnej czy przeprowadzania wywiadów środowiskowych współdziałanie przy procedurze Niebieska Karta, praca w grupach roboczych w ramach działania Zespołu Interdyscyplinarnego;
- 3) Prokuratura – zgłaszanie ujawnionych przestępstw i występowanie z wnioskami;
- 4) Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie – wymiana informacji o ofercie obu instytucji nakierowanej na skuteczną pomoc podopiecznym;
- 5) Szkoły, przedszkola, inne placówki oświatowe – współpraca z pedagogami, podejmowanie wspólnych działań w rodzinach dysfunkcyjnych, wymiana informacji o trudnej sytuacji domowej uczniów i potrzebie dożywiania w szkole, przekazywanie przez MOPS środków finansowych na obiady;
- 6) Caritas – pomoc w przygotowywaniu paczek świątecznych dla podopiecznych MOPS, w ramach współpracy 15 dzieci z rodzin o niskich dochodach z terenu gminy wypoczywało w okresie wakacji na koloniach w Myczkowcach;
- 7) Ministerstwo Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej – współpraca w zakresie realizacji programu „Asystent rodziny i koordynator rodzinnej pieczy zastępczej”, oraz programu „Asystent osobisty osoby niepełnosprawnej”, udział w szkoleniach i konferencjach;
- 8) Powiatowy Urząd Pracy – uzyskiwanie przez MOPS informacji o aktualnych ofertach pracy w konkretnych zawodach i wymiana informacji na temat aktywności bezrobotnych oraz aktywizacja zawodowa dłużników alimentacyjnych, a także innych programów w zakresie aktywizacji zawodowej, organizacja prac społecznie użytecznych i Programu Aktywizacji i Integracji;

- 9) Kuratorium Oświaty – w ramach współpracy dzieci z rodzin o niskich dochodach z terenu gminy wycoczywały w okresie wakacji na koloniach w Myczkowcach. Pobyt ok. 9 dzieci był bezpłatny, pracownicy socjalni zajmowali się rekrutacją uczestników;
- 10) Polski Komitet Pomocy Społecznej – wydawanie skierowań kwalifikujących do pomocy żywnościowej;
- 11) Zakład Ubezpieczeń Społecznych – współpraca w zakresie ustalania uprawnień do składki na ubezpieczenie emerytalne i rentowe;
- 12) Powiatowy Zespół ds. Orzekania o Stopniu Niepełnosprawności - kierowanie podopiecznych niepełnosprawnych do Zespołu w celu ustalenia stopnia niepełnosprawności.
- 13) Referaty Urzędu Miejskiego w Boguchwale – wymiana informacji dotyczących ewidencji ludności, sprawy mieszkaniowe;
- 14) Ośrodki Pomocy Społecznej i Powiatowe Centra Pomocy Rodzinie z terenu Polski – przekazywanie wywiadów środowiskowych u osób zobowiązanych do alimentacji i dokumentacji osób kierowanych do domów pomocy oraz wymiana informacji na temat osób ubiegających się o pomoc, współdziałanie w zakresie ustawy o wspieraniu rodziny i pieczy zastępczej;
- 15) Domy Dziecka – wymiana informacji na temat kontaktów rodziców z dzieckiem umieszczonym w placówce, współpraca pracowników socjalnych i asystentów rodziny z pracownikami Domów Dziecka w kontekście pomocy rodzinie biologicznej w odzyskaniu dziecka;
- 16) Komornik Sądu Rejonowego – współpraca w sprawach zobowiązań alimentacyjnych lub zadłużeń z innych tytułów;
- 17) Regionalny Ośrodek Polityki Społecznej w Rzeszowie – udział w szkoleniach i konferencjach realizowanych przez ROPS.

6. SZKOLENIA KADRY

W trosce, o jakość świadczonych usług, w Miejskim Ośrodku Pomocy Społecznej w Boguchwale, pracownicy podnosili swoje kwalifikacje, biorąc udział w wielu specjalistycznych szkoleniach. Kadra uczestniczyła w szkoleniach, i konferencjach poświęconych pomocy społecznej, przemocy w rodzinie, świadczeniach rodzinnych i pieczy zastępczej, księgowości, sprawom kadrowym, ochrony danych osobowych i innych niezbędnych do prawidłowego wykonywania zadań, wynikających ze statutu Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Boguchwale.

**TEMATYKA I TERMINY SZKOLEŃ, W KTÓRYCH UCZESTNICZYLI PRACOWNICY
MOPS W 2019 r.**

Lp.	NAZWA SZKOLENIA	ILOŚĆ OSÓB	TERMIN	MIEJSCE
1.	„Przeciwdziałanie przemocy w rodzinie w ramach realizacji procedury NK”	15	30.01.2019 r.	Boguchwała
2.	„Świadczenia Rodzinne świadczenia wychowawcze 500 plus”	2	13.02.2019 r.	Rzeszów
3.	„Szkola dla rodziców i wychowawców”	3	19,26.03.2019 r. 2,9,16,23,30.04. 2019 r. 14,21, 28.05.2019 r.	Rzeszów
4.	„ Przemoc w rodzinie- problematyka zjawiska i dylematy w pomocy osobom uwikłanym w przemoc”	6	1-2.04.2019 r.	Tyczyn
5.	„Praca metodą streetworkingu”	3	7-8.05.2019 r. 21-22.05.2019 r.	Rzeszów
6.	„ Zakup usług przez samorząd w podmiotach ekonomii społecznej z uwzględnieniem zamówień poniżej 30 tys. Euro”	1	14.06.2019 r.	Rzeszów
7.	„Marketing w mediach społecznościowych”	1	17.06.2019 r.	Rzeszów
8.	„Najnowsze zmiany w ustawie o pomocy państwa w wychowywaniu dzieci, ustawie o świadczeniach rodzinnych oraz ustawie o pomocy osobom uprawnionym do alimentów w tym likwidacja kryterium dochodowego w tym likwidacja od 1 lipca 2019r. kryterium dochodowego	3	25.06.2019 r.	Rzeszów

	w 500+ i związane z tym przepisy przejściowe i proceduralne”			
9.	„Zdobyłeś, umiesz, pomagaj”	16	25-26.06.2019 r. 5-6.09.2019 r. 7-8.10.2019 r.	Boguchwała Narol
10.	„Krajowy Plan Działań Przeciwko Handlowi Ludźmi na lata 2019-2021”	1	17-19.06.2019 r.	Warszawa
11.	„ Dodatki mieszkaniowe i energetyczne w świetle obowiązującego prawa”	1	27.06.2019 r.	Rzeszów
12.	„Zmiany w stypendiach szkolnych i zasiłkach szkolnych dla uczniów w roku szkolnym 2019/2020”	1	01.07.2019 r.	Rzeszów
13.	„Efektywne wykorzystanie oprogramowania firmy Sygnity w pomocy społecznej (POMOST Std., WYWIAD Plus, MOUS)”	2	04.07.2019 r.	Rzeszów
14.	„Ustawa o pomocy społecznej - wrzesień 2019-nowelizacja”	2	29.08.2019 r.	Rzeszów
15.	„Trzydniowa wizyta studyjna w podmiotach ekonomii społecznej na terenie województwa dolnośląskiego”	2	4-6.09.2019 r.	Wrocław, Wałbrzych Rzeczka
16.	„Czyste powietrze”	2	25.09.2019 r.	Rzeszów
17.	„ Kompetencje społeczne”	1	30.09.2019 r. - 02.10.2019r.	Rzeszów
18.	Konferencja „ Społeczne i prawne aspekty handlu ludźmi”	1	3.10.2019 r.	Rzeszów
19.	„Zamówienia publiczne do 30000 euro z uwzględnieniem nowej ustawy wdrażającej RODO, zmian od 4 maja 2019r. oraz elektronicznego fakturowania”	1	3.10.2019 r.	Rzeszów
20.	„EPUAP 2 w praktyce”	2	7.10.2019 r.	Rzeszów
21.	„Czyste powietrze”	2	23.10.2019 r.	Rzeszów

22.	„Bezpieczeństwo Seniorów na terenie województwa podkarpackiego. Zagrożenia i podejmowane działania"	1	23.10.2019 r.	Rzeszów
23.	„Przeciwdziałanie krzywdzeniu dziecka- współpraca międzyinstytucjonalna”	1	4.11.2019 r.	Rzeszów
24.	„Warsztaty pracy kompetentnego asystenta w świetle nadużyć seksualnych wobec dzieci”	2	25.11.2019 r.	Rzeszów
25.	„Centrum Usług Społecznych a zmiany w pomocy społecznej”	1	12.12.2019 r.	Rzeszów
26.	„Zamknięcie ksiąg rachunkowych w OPS za rok 2019)	1	12.12.2019 r.	Rzeszów
27.	Szkolenie z zakresu Kodeks postępowania administracyjnego”	15	16.12.2019 r.	Boguchwała

Źródło: opracowanie własne

Na szkolenia pracowników w 2019 r. wydatkowano ogółem kwotę – 5.724,00 zł,
z czego na:

- 1) pomoc społeczną – 3.076,00 zł,
- 2) zespół interdyscyplinarny –500,00 zł,
- 3) dobry start –250,00 zł,
- 4) świadczenia rodzinne –309,00 zł,
- 5) świadczenia wychowawcze–1.589,00 zł.

W 2019 r. tut. Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej wziął udział w projekcie pt. „Zdobyłeś, umiesz, pomagaj” realizowanym przez Fundację Podaruj Miłość. Celem szczegółowym projektu było zwiększenie poziomu kompetencji przedstawicieli instytucji i podmiotów realizujących zadania z zakresu przeciwdziałania przemocy w rodzinie, w celu podniesienia jakości i dostępności świadczonych usług. Projekt obejmował realizację dwóch edycji szkoleń stacjonarnych i wyjazdowych.

7. POTRZEBY W ZAKRESIE POMOCY SPOŁECZNEJ NA 2020 ROK

MOPS BOGUCHWAŁA

Przedstawienie potrzeb w zakresie pomocy społecznej jest ustawowym obowiązkiem kierownika ośrodka pomocy społecznej, wynikającym z art. 110 ust. 9 ustawy o pomocy społecznej.

Starzejące się społeczeństwo, a co za tym idzie wzrastająca liczba osób z niepełnosprawnościami, często też opiekuńcza niewydolność rodzin wobec dorosłych osób niesamodzielnych, wymaga wysokich nakładów finansowych na zapewnienie im opieki całodobowego lub dziennego wsparcia. Zwiększa się liczba osób korzystających z usług opiekuńczych oraz wydatki związane z realizacją tego zadania przez gminę. Usługi opiekuńcze świadczone w miejscu zamieszkania są nadal tańszą formą wsparcia osób wymagających opieki aniżeli usługi świadczone w domach pomocy społecznej.

W celu umożliwienia osobom wymagającym opieki pozostania jak najdłużej w miejscu zamieszkania, nadal należy rozwijać usługi opiekuńcze w miejscu zamieszkania, podnosić ich, jakość i jak najbardziej dopasowywać do potrzeb odbiorców. Także odpłatność ponoszona przez gminę za pobyt mieszkańców w DPS stale wzrasta, co bardzo obciąża budżety gminy. Opłacenie pobytu mieszkańca w DPS jest droższą formą wsparcia niż realizacja usług opiekuńczych w miejscu zamieszkania. Zauważalny jest także wzrost liczby rodzin, których członkowie (w tym dzieci) długotrwale chorują lub są osobami z niepełnosprawnościami. Wskazane jest zabezpieczenie środków na usługi opiekuńcze dla osób, które z powodu wieku, choroby i innych przyczyn wymagają pomocy w zaspokajaniu

codziennych potrzeb życiowych oraz opiekę higieniczną czy zaleconą przez lekarza pielęgnacją. Jednym z zadań, które należy nadal kontynuować jest „Asystent osobisty osoby niepełnosprawnej”, jako forma i usługa edukacyjna osób z niepełnosprawnościami.

Należy rozważyć zwiększenie liczby asystentów rodziny, a co za tym idzie zwiększenie środków finansowych na działalność asystenta rodziny, jako skutecznej formy wsparcia rodzin przeżywających trudności opiekuńczo-wychowawcze. Dalszy rozwój działań interdyscyplinarnych na rzecz profesjonalnej pomocy rodzinom, wzmocnienie środowiskowego systemu wsparcia dzieci i rodzin zagrożonych dysfunkcjami, edukacja rodziców w zakresie praw i obowiązków wobec dzieci Prognozy dotyczące liczby rodzin korzystających z pomocy społecznej z uwagi na bezradność w sprawach opiekuńczo-wychowawczych, potrzeby ochrony macierzyństwa, wielodzietności oraz przemocy w rodzinie, mówią o wzroście liczby takich rodzin.

Istnieje też potrzeba rozwoju mieszkań chronionych w celu zabezpieczenia potrzeb osób niepełnosprawnych, starszych, czy dotkniętych przemocą w rodzinie.

Prawidłowa realizacja zadań wymaga nie tylko zabezpieczenia w budżecie odpowiednich środków finansowych, ale również zapewnienia niezbędnych zasobów kadrowych, lokalowych, sprzętu i wyposażenia, materiałów biurowych, modernizacji i rozwoju systemu informatycznego.

Pojawia się też konieczność stworzenia systemu bezpieczeństwa dla pracowników socjalnych mających kontakt z trudnym klientem i zwiększenie poczucia bezpieczeństwa przy wykonywaniu indywidualnych zadań przez pracowników. Ciągle wzrasta liczba przypadków agresji słownej oraz aktów przemocy fizycznej wobec pracowników socjalnych. Coraz częściej media nagłaśniają nadużycia klientów pomocy społecznej i poszczególne akty przemocy werbalnej i pozawerbalnej wobec pracowników ośrodka pomocy. Jednym z elementów zwiększających bezpieczeństwo pracowników jest zainstalowanie systemu zabezpieczającego/alarmowego.

Istnieje konieczność wymiany sprzętu komputerowego, dostosowanego do aktualnych rozwiązań. O ile w przypadku nowych zadań zleconych (świadczenie wychowawcze) istniała możliwość zakupu sprzętu odpowiedniej jakości, o tyle przy realizacji innych zadań istnieje konieczność ciągłej ich modernizacji. Już w chwili obecnej zachodzi proces pełnej informatyzacji, w tym przeprowadzanie wywiadów środowiskowych w formie elektronicznej oraz składanie wniosków przez systemy teleinformatyczne.

Podsumowując, jako znaczące zadania i potrzeby Ośrodek wskazuje:

- 1) zabezpieczenie środków finansowych na wypłatę świadczeń pieniężnych (zasiłki celowe, specjalne zasiłki celowe,);
- 2) zabezpieczenie środków finansowych na ponoszenie odpłatności za pobyt mieszkańców gminy w domach pomocy społecznej;
- 3) zabezpieczenie środków finansowych na wypłatę dodatków mieszkaniowych i pomocy materialnej dla uczniów;
- 4) zapewnienie w budżecie gminy środków finansowych na funkcjonowanie Ośrodka Pomocy Społecznej;
- 5) zabezpieczenie środków na realizację wieloletniego programu wspierania gmin w zakresie dożywiania „Posiłek w szkole i w domu” na lata 2019-2023;
- 6) rozwój partnerstwa i współpracy przy rozwiązywaniu problemów społecznych;
- 7) wspieranie dalszej profesjonalizacji kadr instytucji pomocy społecznej i organizacji pozarządowych działających na tym polu;
- 8) wspieranie osób w wieku senioralnym i osób niepełnosprawnych;
- 9) rozwój mieszkalnictwa chronionego;

PODSUMOWANIE

Gmina ma opracowaną strategię rozwiązywania problemów społecznych. Od wielu lat współpracuje z Kościołem Katolickim, Policją i Strażą Miejską i z organizacjami pozarządowymi w obszarze pomocy społecznej, a szczególnie z Polskim Komitetem Pomocy Społecznej w zakresie świadczenia usług opiekuńczych oraz rozdawnictwie żywności dla najuboższych mieszkańców oraz ze Stowarzyszeniem Osób Niepełnosprawnych Gminy Boguchwała.

Pomoc społeczna pełni funkcję wspomagania osób i rodzin w rozwiązywaniu trudności życiowych, umocnieniu roli rodziny, a także ma za zadanie zapewnić bezpieczeństwo socjalne najsłabszym, dlatego do priorytetowych działań samorządu należy:

1. Umożliwienie ubiegającym się o pomoc zabezpieczenia niezbędnych potrzeb bytowych w szczególności na: pokrycie zakupu żywności, odzieży, leków, opału niezbędnych przedmiotów użytku domowego, drobnych remontów i napraw w mieszkaniu;
2. Zapewnienie opieki w domach pomocy społecznej dla osób, które ze względu na stan zdrowia wymagają pomocy i opieki całodobowej;
3. W miarę potrzeb uruchamianie programów osłonowych mających na celu ochronę poziomu życia mieszkańcom i zabezpieczenia środków na realizację tych programów;

4. Ważnym zadaniem gminy jest również pozyskiwanie środków pozabudżetowych, w tym pochodzących z Europejskiego Funduszu Społecznego na poprawę infrastruktury społecznej i łagodzenia obszarów zagrożonych wykluczeniem społecznym;

5. Zapewnienie wsparcia dla rodzin i dzieci z problemami opiekuńczo – wychowawczymi w formie asystenta rodziny;

Podkreślenia wymaga fakt, iż w roku 2019 odnotowaliśmy dalszy wzrost liczby rodzin wymagających pogłębionej pracy socjalnej przy jednoczesnym spadku liczby klientów ubiegających się o wsparcie z funduszy pomocy społecznej. Oznacza to, że, pomimo, iż kondycja finansowa rodzin z dziećmi uległa znaczącej poprawie z uwagi na świadczenia 500+, w dalszym ciągu są rodziny niewydolne wychowawczo, wymagające stałej współpracy z pracownikami socjalnymi. Praca socjalna ukierunkowana jest na ciągłe podnoszenie umiejętności rodzicielskich. Rodziny te z uwagi na konieczność zapewnienia bezpieczeństwa dzieciom wymagają szczególnej uwagi i zainteresowania pracowników socjalnych. Dodatkowo należy zwrócić uwagę, iż w roku 2019 odnotowaliśmy systematycznie wzrastającą liczbę osób starszych oczekujących wsparcia ze strony Ośrodka Pomocy Społecznej.

Tendencję wzrostową dostrzegamy w przypadku osób starszych, niepełnosprawnych wymagających pomocy w postaci usług opiekuńczych. Zwiększyła się także liczba osób ubiegających się o umieszczenie w placówkach całodobowych. Oznacza to w aspekcie demograficznym, że mieszkańcy tworzą populację „starą demograficznie”.